

**MINISTERUL MEDIULUI ȘI PĂDURILOR
AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL
SECTORIAL “MEDIU”**

GHIDUL SOLICITANTULUI

Axa Prioritară 2 - POS Mediu
***“Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și
reabilitarea siturilor contaminate istoric”***

Domeniul Major de Intervenție 2
“ Reabilitarea zonelor poluate istoric ”

Decembrie 2012

Solicitările se vor primi în perioada 2007-2013

Acest ghid reprezintă un îndrumar privind strategia de finanțare a proiectelor în cadrul Axei Prioritare 2 – „Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric“, domeniul major de intervenție “Reabilitarea zonelor poluate istoric” – în cadrul Programului Operațional Sectorial Mediu.

În situația în care pe parcursul sesiunii de proiecte intervin modificări ale cadrului legal ori alte modificări de natură a afecta regulile și condițiile de finanțare stabilite prin prezentul Ghid, AM POS Mediu își rezervă dreptul de a aduce completări sau modificări ale conținutului acestuia.

Cuprins:

Introducere

Definiții și abrevieri

I. Informații generale

I. 1 Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007 – 2013

I. 2 Descrierea Axei Prioritare 2, Domeniul Major de Intervenție – **“Reabilitarea siturilor contaminate istoric”**

I. 2.1 Cadrul general

I. 2.2 Alocarea financiară

I. 2.3 Cadrul legislativ

II. Reguli privind pregătirea proiectelor

III. Reguli privind completarea, depunerea, verificarea, evaluarea și aprobarea proiectelor

IV. Informații privind finanțarea și implementarea proiectelor

ANEXE

Anexa 1. Formularul Cererii de finanțare

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newregl0713_en.htm

Anexa 2 - Lista de verificare documente de eligibilitate (pentru solicitant)

Anexa 3 Listă de verificare a cererii de finanțare

Anexa 4 Lista cheltuielilor eligibile aferente axei prioritare 2

Anexa 5. Declarații

Anexa 6. Date de contact Organisme Intermediare

Anexa 7 Declarație privind eligibilitatea TVA aferente cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus spre finanțare din instrumente structurale

Anexa 8 Declarație privind eligibilitatea TVA aferente cheltuielilor efectuate în cadrul proiectului finanțat din instrumente structurale

Introducere

Prezentul ghid a fost elaborat de Autoritatea de Management pentru POS Mediu pentru a veni în sprijinul solicitanților care doresc să obțină finanțare pentru proiecte de reabilitare a siturilor contaminate.

Ghidul furnizează informații utile cu privire la eligibilitatea solicitanților, a proiectelor, precum și cu privire la procedura de selecție și aprobare a proiectelor. Ghidul a fost elaborat în corelare cu prevederile Programului Operațional Sectorial Mediu 2007 – 2013 și cu normele legislației comunitare și naționale privind asistența nerambursabilă acordată României de către Uniunea Europeană prin instrumentele structurale.

Capitolul I al acestui ghid “Informații generale” cuprinde aspecte relevante cu privire la POS Mediu și Axa prioritară 2 – “ **Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric**”. Subliniem că prezentul document face referire numai la cel de-al doilea domeniu major de intervenție al acestei axe, și anume “**Reabilitarea zonelor poluate istoric**”.

Textul integral al POS Mediu poate fi consultat la adresa www.posmediu.ro.

Condițiile de accesare a finanțării sunt prezentate în capitolul II “Reguli privind pregătirea și evaluarea proiectelor”, iar procesul de evaluare este descris în capitolul III “Procedura de evaluare a cererilor de finanțare”. Capitolul IV „Informații privind finanțarea și implementarea proiectelor” detaliază aspectele privind finanțarea și implementarea proiectelor.

Ghidul mai conține în anexă documentele care trebuie anexate cererii de finanțare în vederea evaluării proiectului.

Se recomandă citirea cu atenție a acestui ghid înainte de completarea cererii de finanțare! Pentru clarificări solicitanții se pot adresa Organismului Intermediar din regiunea respectivă (a se vedea datele de contact din Anexa 5) sau Autorității de Management pentru POS Mediu, Direcția Programare și Evaluare (e-mail: valentin.mihai@posmediu.ro, mihaela.iarca@posmediu.ro).

Definiții și abrevieri

DEFINIȚII

Acquis comunitar – întreaga legislație primară și derivată, precum și ansamblul politicilor și instituțiilor create pentru a asigura aplicarea, respectarea și dezvoltarea corespunzătoare și continuă a acestei legislații

Autoritatea de Audit – organism independent pe lângă Curtea de Conturi. Înființat prin Legea nr. 200/2005 privind aprobarea OUG nr. 22/2005 pentru completarea Legii nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, care realizează auditul de sistem, verificări pe bază de eșantion pentru FC, FEDR și FSE și declarații la finalizarea proiectelor

Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale - direcție generală din cadrul **Ministerul Afacerilor Europene (MAEur)**, căreia îi este încredințată coordonarea managementului și implementării Instrumentelor Structurale în România, asumându-și responsabilitățile atribuite prin Hotărârea de Guvern nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și de gestionare a instrumentelor structurale. Sarcinile sale sunt de a sprijini programarea, dezvoltarea și implementarea Programelor Operaționale din cadrul CSNR pentru a asigura coordonarea și coerența în cadrul programelor și în legătură cu Programul de Dezvoltare Rurală și cu Programul Operațional pentru Piscicultură

Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP) – instituție independentă care are rolul de a verifica conformitatea procesului de achiziție publică, după ce acesta a fost derulat de beneficiar (control ex-post).

Autoritate de Management (AM) – structură în cadrul unei autorități publice centrale, responsabilă pentru gestionarea unui program operațional. Ministerul Mediului și Pădurilor este Autoritate de Management pentru POS Mediu, conform prevederilor H.G. nr. 457/2008. Conform H.G. nr. 544/2012 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare, Direcția Generală AM POS Mediu îndeplinește funcția de Autoritatea de Management pentru POS “Mediu”.

Autoritatea de Certificare și Plată – Structură organizatorică în cadrul Ministerului Finanțelor Publice, responsabilă de certificarea sumelor cuprinse în declarațiile de cheltuieli transmise la Comisia Europeană și pentru primirea fondurilor transferate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european și Fondul de coeziune și asigurarea transferului acestora către beneficiari, precum și a sumelor de prefinanțare și cofinanțare aferente acestora din fonduri alocate de la bugetul de stat (vezi *O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, art. 2 alin. (3) lit.b*)

Aviz Natura 2000 - actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, care conține concluziile evaluării adecvate și prin care se stabilesc condițiile de realizare a planului sau proiectului din punctul de vedere al impactului asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, incluse sau care urmează să fie incluse în rețeaua ecologică Natura 2000

Axă prioritară – reprezintă o prioritate strategică dintr-un program operațional; cuprinde un grup de operațiuni legate între ele și având obiective specifice măsurabile. (vezi Regulamentul Consiliului nr. 1083 din 2006)

Beneficiar – entitatea (organismul, autoritatea, instituția) care inițiază și implementează proiectele aprobate spre finanțare în cadrul POS Mediu. (vezi <i>O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență</i>)
Cadrul Strategic Național de Referință - Documentul aprobat de Comisia Europeană, negociat în prealabil cu România, ca stat membru, în urma evaluării Planului național de dezvoltare. CNSR conține contribuția din instrumentele structurale și celelalte resurse financiare pentru realizarea priorităților și măsurilor conținute în Planul Național de Dezvoltare. Prevederile acestui document se implementează prin intermediul programelor operaționale (Hotărârea de Guvern nr. 497 din 2004 cu modificările și completările ulterioare)
Cerere de finanțare - Formularul completat de către Solicitant, în vederea obținerii finanțării prin Programul Operațional Sectorial Mediu
Cheltuieli eligibile – Cheltuieli realizate de către un Beneficiar, aferente proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale, care pot fi finanțate atât din instrumente structurale, cât și din bugetul de stat și/sau contribuția proprie a Beneficiarului
Contract de finanțare - Actul juridic cu titlu oneros, încheiat între Autoritatea de Management și Beneficiar, prin care se aprobă spre finanțare un proiect, în cadrul Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013
Contractor - Persoana fizică sau juridică, de drept public sau privat, cu care Beneficiarul a încheiat contractul de execuție a unei lucrări, de furnizare a unor produse sau de prestare a unor servicii
Evaluarea Impactului asupra Mediului - este o procedură prin care se evaluează potențialele efecte negative pe care un proiect, public sau privat, un plan sau program le poate avea asupra mediului prin natura, dimensiunea sau localizarea lui
Fondul de Coeziune – este instrumentul financiar destinat finanțării proiectelor privind protecția mediului și rețelelor europene de transport
Fonduri structurale – sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru eliminarea disparităților economice și sociale între regiuni, în scopul realizării coeziunii economice și sociale. Fondurile structurale sunt Fondul European pentru Dezvoltare Regională și Fondul Social European
Instrumente structurale – asistența financiară nerambursabilă primită de România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, prin intermediul Fondului european de dezvoltare regională, Fondului social european și Fondului de Coeziune
Ministerul Afacerilor Europene – organ de specialitate al administrației publice centrale, are personalitate juridică și se află în subordinea Guvernului României. Ca minister de sinteză, MAEur îndeplinește atribuții în domeniul coordonării și gestionării fondurilor europene și în domeniul afacerilor europene. În domeniul <i>coordonării și gestionării fondurilor europene</i>, MAEur îndeplinește atribuțiile prevăzute la art. 8 și 17 din Hotărârea Guvernului nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și de gestionare a instrumentelor structurale, cu modificările și completările ulterioare
Nomenclatorul Unităților Statistice Teritoriale – clasează regiunile statelor membre în funcție de o serie de variabile socio-economice

Obiectivul convergență – obiectivul finanțat din instrumente structurale, cu scopul creșterii convergenței statelor membre ale Uniunii Europene și a regiunilor mai puțin dezvoltate

Organism Intermediar – structură care îndeplinește atribuții delegate de către Autoritatea de Management. Pentru POS Mediu, Organismele Intermediare sunt organizate ca direcții la nivelul celor 8 regiuni de dezvoltare stabilite prin [Legea nr. 315/2004](#) privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare. Ele îndeplinesc un rol important în implementarea POS la nivel regional, acționând ca interfață între AM și beneficiari. AM a delegat OI-urilor responsabilități cu privire la activități de programare, monitorizare, control și raportare pentru proiectele care se derulează în regiunea respectivă.

Prefinanțare – sumele transferate din instrumente structurale către beneficiari, alții decât cei prevăzuți la [art. 5](#) alin. (1) - (3) din O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare, prin plată directă ori prin plată indirectă, în stadiul inițial pentru susținerea începerii derulării proiectelor și/sau pe parcursul implementării acestora, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, încheiat între un beneficiar și Autoritatea de Management/ în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale.

Program Operațional – document strategic de programare elaborat de Statul Membru și aprobat de Comisia Europeană, prin care este stabilită o strategie de dezvoltare sectorială sau regională printr-un set de priorități coerente

Reprezentantul legal al solicitantului - Persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte organizația și să semneze în numele acesteia

Sistemul Unic de Management al Informației - este un sistem informatic la scară națională, care furnizează informații cu privire la progresul implementării, atât la nivel de proiect cât și la nivel de program, pentru toate programele operaționale

Temele orizontale și politicile europene - sunt priorități agreate la nivelul Statelor Membre ale Uniunii Europene, încorporate, sub diferite forme, în toate politicile Comunităților Europene. Acestea se referă la:

- Promovarea egalității de șanse și nondiscriminării
- Dezvoltarea durabilă, protecția și îmbunătățirea mediului înconjurător
- Tehnologia informației
- Achiziții publice

Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (UCVAP) – departament din cadrul Ministerului Finanțelor care are rolul de a verifica conformitatea procesului de achiziție publică înainte de derularea acestuia (control ex-ante).

Unitatea de Implementare a Proiectului – unitate funcțională la nivelul Beneficiarului, cu rol în managementul și implementarea proiectelor.

ABREVIERI

AA	Autoritatea de Audit
ACIS	Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale

ACP	Autoritatea de Certificare și Plată
AM	Autoritate de Management
ANRMAP	Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
ANRSC	Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare
B	Beneficiari
CE	Comisia Europeană
CNSR	Cadrul Național Strategic de Referință
CSP	Comitetul de Selecție a Proiectelor
DLAF	Delegația OLAF în România
DPE	Direcția Programare și Evaluare
EIM/EIA	Evaluarea Impactului asupra Mediului
FEDR	Fond European de Dezvoltare Regională
FC	Fondul de Coeziune
HG	Hotărâre de Guvern
IS	Instrumente Structurale
ISPA	Instrument pentru Politicile Structurale de Pre-Aderare
L	Lege
M	Milion
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MMP	Ministerul Mediului și Pădurilor
NUTS	Nomenclatorul Unităților Statistice Teritoriale
OI	Organism Intermediar
OLAF	Biroul European Anti-Fraudă
OM	Ordin de Ministru
OUG	Ordonanța de Urgență a Guvernului
PHARE	Ajutor pentru reconstrucția economică a Poloniei și Ungariei
PO	Program Operațional
POS Mediu	Programul Operațional Sectorial Mediu
SMIS	Sistem Unic de Management al Informației
SEP	Serviciul Evaluare Proiecte
TVA	Taxa pe Valoare Adăugată
UCVAP	Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice
VNA	Valoarea Netă Actualizată
UAT	Unitate Administrativ Teritorială
UE	Uniunea Europeană
UIP	Unitatea de Implementare a Proiectului

I. Informatii generale

I.1 POS Mediu

Programul Operațional Sectorial (POS) Mediu reprezintă documentul de programare Fondurilor Structurale și de Coeziune, care stabilește strategia de alocare a fondurilor europene în vederea dezvoltării sectorului de mediu în România, în perioada 2007-2013.

POS Mediu a fost elaborat de către Ministerul Mediului (MM), în calitate de Autoritate de Management pentru acest program și în coordonarea Ministerului Finanțelor Publice, în calitate sa de coordonator al procesului de pregătire a României pentru accesarea Fondurilor Structurale și de Coeziune pentru perioada 2007-2013.

POS Mediu este unul dintre cele mai importante programe operaționale din punct de vedere al alocării financiare și reprezintă cea mai importantă sursă de finanțare pentru sectorul de mediu. Programul este finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și Fondul de Coeziune (FC) - cu o valoare de aproximativ 4,5 miliarde Euro, la care se adaugă cofinanțarea națională de aproximativ 0,8 miliarde Euro.

Obiectivul global al POS Mediu vizează îmbunătățirea standardelor de viață ale populației și a standardelor de mediu și, în același timp, contribuie substanțial la îndeplinirea angajamentelor de aderare a României la UE cu privire la protecția mediului.

Totodată se are în vedere reducerea decalajului existent între Uniunea Europeană și România cu privire la infrastructura de mediu atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ. Aceasta ar trebui să se concretizeze în servicii publice eficiente, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului “poluatorul plătește”.

Obiectivele specifice POS Mediu sunt:

- 1. Îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015 și stabilirea structurilor regionale eficiente pentru managementul serviciilor de apă/apă uzată.**
- 2. Dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în 2015.**
- 3. Reducerea impactului negativ asupra mediului și diminuarea schimbărilor climatice cauzate de sistemele de încălzire urbană în cele mai poluate localități până în 2015.**
- 4. Protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000.**
- 5. Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.**

Realizarea acestor obiective va fi asigurată prin orientarea fondurilor alocate spre următoarele **Axe Prioritare**:

1. **Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată** (Total aproximativ 3,15 miliarde Euro, din care grant UE 2,8 miliarde Euro)
2. **Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric** (1,12 miliarde Euro, din care grant UE aproximativ un miliard Euro)
3. **Reabilitarea centralelor municipale de termoficare în vederea reducerii poluării** (388,6 milioane Euro, din care grant UE 229 milioane Euro)
4. **Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii** (191 milioane Euro, din care grant UE 172 milioane Euro)
5. **Dezvoltarea infrastructurii de prevenire a riscurilor naturale în zonele cele mai expuse la risc** (315,8 milioane Euro, din care grant UE 270 milioane Euro)
6. **Asistența Tehnică** (144,9 milioane Euro, din care grant UE 130 milioane Euro).

Programul acoperă perioada 2007-2013, dar obiectivele sale urmăresc nevoile de dezvoltare ale României după anul 2013, prin punerea bazelor dezvoltării economice durabile. POS va contribui la îndeplinirea obligațiilor pe care România le are în sectorul de mediu, oferind oportunități de investiții în toate regiunile țării.

Sistemul de implementare

Pentru derularea și implementarea proiectelor finanțate prin POS Mediu, o serie de instituții au responsabilități clar definite, după cum urmează:

Autoritatea de Management (AM) pentru POS Mediu este Ministerul Mediului și Pădurilor. AM este organizată la nivel de direcție generală – Direcția Generală AM POS Mediu - conform HG 544/2012. AM coordonează și asigură managementul general al POS Mediu, elaborează proceduri de implementare, selectează proiectele, semnează contractele de finanțare, asigură măsuri de publicitate și informare pentru program, raportează stadiul implementării programului la CE, etc.

Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS) este instituția responsabilă de coordonarea managementului și implementării Instrumentelor Structurale în România. ACIS își desfășoară activitatea în cadrul Ministerului Afacerilor Europene. Responsabilitățile sale sunt de a coordona programarea, dezvoltarea și implementarea Programelor Operaționale din cadrul CNSR, pentru a asigura coordonarea și coerența dintre programe și de asemenea cu Programul de Dezvoltare Rurală și cu Programul Operațional pentru Pescuit.

Organismele Intermediare (OI) au fost înființate în fiecare din cele 8 regiuni de dezvoltare ale României (NUTS II). Ele vor îndeplini un rol important în implementarea POS la nivel regional acționând ca interfață între AM și beneficiari. AM a delegat Organismelor Intermediare (OI-uri) responsabilități cu privire la activități de programare, monitorizare, control și raportare pentru proiectele care se derulează în regiunea respectivă.

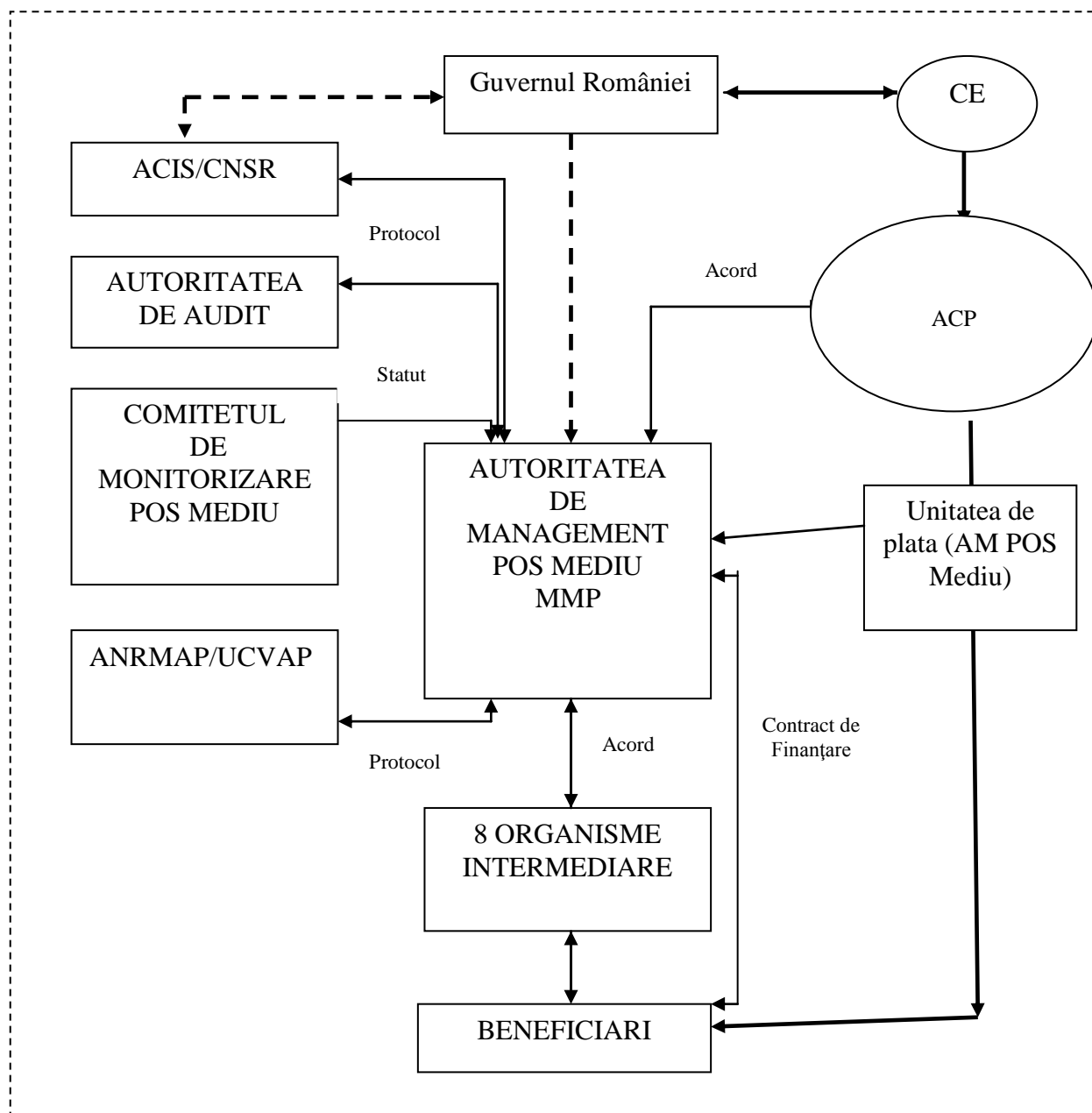
Beneficiarii (B) dețin rolul principal în managementul și implementarea proiectelor aprobate în cadrul POS Mediu. Ei sunt responsabili de organizarea licitațiilor și contractarea serviciilor și a lucrărilor, implementarea proiectului conform obiectivelor acestuia, monitorizarea și raportarea stadiului implementării la AM/OI, stabilirea unui sistem separat de contabilitate a proiectului sau a unui cod contabil separat pentru toate tranzacțiile efectuate pe proiect, asigurarea unei piste corespunzătoare de audit.

Comitetul de Monitorizare pentru POS Mediu are ca rol principal monitorizarea eficacității și calității implementării programului. Din Comitet fac parte reprezentanți ai ministerelor cu rol de autoritate de management, ai asociațiilor patronale și profesionale relevante pentru domeniile finanțate prin POS Mediu, ai societății civile și ONG-urilor active în domeniul mediului, ai Comisiei Europene și ai instituțiilor financiare internaționale.

Autoritatea de Certificare și Plată este stabilită în cadrul Ministerului Finanțelor Publice, organizată ca direcție generală. În cadrul ACP există două unități separate Unitatea de Certificare și Unitatea de Plată, fiecare dintre acestea fiind în coordonarea unui Director General Adjunct.   Organismul competent pentru primirea plăților de la Comisia Europeană pentru POS Mediu este Autoritatea de Certificare și Plată, prin Unitatea de Plată.   Organismul responsabil pentru efectuarea plăților către beneficiarii POS Mediu este AM POS Mediu, prin Unitatea de Plată (Direcția Plăți).
Autoritatea de Audit, care funcționează pe lângă Curtea de Conturi, pe de o parte, precum și unitatea de audit intern din cadrul MMP, pe de altă parte, vor asigura auditul de sistem pentru POS Mediu.
Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP) – este o instituție independentă care are rolul de a verifica conformitatea procesului de achiziție publică, după ce acesta a fost derulat de beneficiar (control ex-post).
Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (UCVAP) – este un departament din cadrul Ministerului Finanțelor Publice care are rolul de a verifica conformitatea procesului de achiziție publică înainte de derularea acestuia (control ex-ante).

Mecanismul de implementare al POS Mediu este prezentat schematic în figura de mai jos:

Schema de implementare a POS Mediu

I. 2 Descrierea Axei Prioritare 2, Domeniul Major de Intervenție – “Reabilitarea zonelor poluate istoric”

I.2.1 Cadrul general

Inventarele anterioare privind poluarea solurilor în România (realizate înainte de anul 1989) au arătat că aproximativ 900.000 ha au fost afectate în mod diferit de diverse tipuri de poluanți.

În general, după anul 1989 s-a constatat o reducere a unor tipuri de poluare, datorită fie scăderii cantităților de fertilizanți și pesticide aplicate, scăderii emisiei noxelor, fie închiderii unor unități industriale și agricole.

În ceea ce privește poluarea istorică a solului, s-au adăugat noi cantități de elemente și substanțe potențial poluatoare, puse în evidență prin monitorizarea efectuată de către Institutul de Cercetări Pedologice și Agrochimice (ICPA), în cadrul Sistemului Național de Monitorizare de nivel I (16 x 16 km) și la nivel II (zone de impact).

Cele mai importante tipuri de poluare a solurilor identificate de ICPA sunt:

1. poluarea solurilor (degradarea) ca urmare a activităților miniere;
2. poluarea cauzată de iazurile de decantare, haldele de steril, depozitele de deșeuri neconforme;
3. poluarea produsă de reziduuri și deșeuri anorganice (minerale, materii anorganice, metale, săruri, acizi, baze);
4. poluarea cauzată de substanțe purtate de aer - (hidrocarburi, etilenă, amoniac, dioxid de sulf, cloruri, fluoruri, oxizi de azot, compuși cu plumb etc.);
5. poluarea cauzată de apele sărate din industria petrolieră, poluarea cu petrol.

Activitățile miniere. Pentru extracția cărbunelui (lignit), activitățile miniere distrug mari suprafețe care afectează fertilitatea solurilor și duc la pierderea terenurilor agricole și a pădurilor. Totodată, suprafețe importante sunt afectate de balastiere, care afectează calitatea solului prin depunerile de materiale extrase și duc la scăderea nivelului apei freatică. Datele preliminare furnizate de ICPA arată că aproximativ 23.017 ha sunt puternic afectate de acest tip de poluare.

Iazurile de decantare, haldele de steril, depozitele de deșeuri neconforme

Creșterea volumului de deșeuri menajere și industriale ridică numeroase probleme pentru sănătatea oamenilor și a animalelor, precum și din cauza faptului că ocupă suprafețe importante. În afara depozitelor în funcțiune pentru deșeuri industriale, există un număr de depozite care nu mai sunt utilizate fie pentru că au capacitatea epuizată, fie pentru că agentul economic în proprietatea căruia se află și-a încetat activitatea. În marea majoritate a cazurilor, închiderea acestor depozite nu s-a realizat în conformitate cu normele europene în vigoare, astfel că suprafețele respective au devenit "situri contaminate".

Aceste site-uri ridică probleme din cauza situației juridice incerte în care se găsesc, determinată, în principal, de următoarele aspecte:

- unele depozite de deșeuri industriale au aparținut și au fost utilizate de agenți economici la care statul este acționar majoritar și care în prezent și-au încetat activitatea;

- o serie de depozite de deșeuri industriale, cu capacitatea epuizată, au fost utilizate de unități economice care ulterior s-au privatizat, dar noul proprietar nu a preluat și obligațiile legate de depozitul de deșeuri;
- depozitul a fost abandonat și/sau a avut loc falimentul proprietarului.

Cazurile menționate anterior sunt reprezentate, de cele mai multe ori, de depozite de dimensiuni destul de mari și care conțin diferite tipuri de deșeuri (inclusiv periculoase).

Iazurile de decantare aflate în funcțiune pot afecta terenurile din împrejurimi în cazul în care barajele de decantare cedează, prin contaminarea cu metale grele, cianuri și alte elemente excesive. Iazurile aflate în conservare pot avea același efect.

Din datele inventarierii preliminare rezultă că acest tip de poluare afectează 6.077 ha în 30 județe din care 5.412 ha sunt afectate în mod excesiv. Cele mai mari suprafețe se înregistrează în județele Alba-373 ha, Bacău-340 ha, Caraș-Severin – 629 ha, Cluj-344 ha, Dolj-670 ha, Harghita 227 ha, Hunedoara 735 ha, Maramureș - 617 ha etc.

Având în vedere principalele probleme cauzate de acest tip de poluare, o atenție specială trebuie acordată acestor situri în următorii ani. De asemenea, închiderea depozitelor de deșeuri neconforme în paralel cu deschiderea altor depozite noi, ecologice, trebuie să constituie una dintre prioritățile de top ce trebuie corelate cu prevederile Directivei 99/31 privind depozitele de deșeuri.

Deșeuri și reziduuri anorganice. Se estimează că poluarea cauzată de deșeuri și reziduuri anorganice (minerale, materii anorganice, metale, săruri, acizi, baze) rezultate din industrie (inclusiv industria minieră) afectează circa 560 ha, majoritatea zonelor fiind situate în acele județe în care activitățile miniere și industria feroasă și neferoasă sunt foarte dezvoltate (Galați – 177 ha, Maramureș 103 ha, Suceava – 106 ha etc.). În prezent, suprafața totală afectată este estimată la peste 4.000 ha.

Substanțe purtate de aer. Poluarea cauzată de hidrocarburi, etilenă, amoniac, dioxid de sulf, cloruri, fluoruri, oxizi de azot, compuși cu plumb etc., purtate de aer, se produce în jurul unor surse industriale, cum sunt unitățile de metalurgie neferoase (Romplumb Firiza S.A., Phoenix Baia Mare, Sometra Copșa Mică, Galați, Hunedoara etc.). Efectele acestora au continuat să afecteze mediul chiar după închiderea activităților industriale, ca de exemplu Ampellum Zlatna care a poluat solul cu plumb. De asemenea, suprafețe importante sunt afectate de emisiile din zona combinatelor de îngrășăminte, de pesticide, de rafinare a petrolului, precum și al combinatelor de lianți și azbociment. În cazul metalurgiei neferoase (Baia Mare, Copșa Mică, Zlatna) au fost afectate în diferite grade de conținutul de metale grele și de emisia de dioxid de sulf, 198.624 ha, care produc maladii ale oamenilor și animalelor. Solurile suferă de acidifiere, care determină scăderea conținutului de nutrienți. Date preliminare arată că sunt afectate de acest tip de poluare aproximativ 319.000 ha, din care 42.600 ha sunt grav afectate.

Ape sărate provenite din extracția petrolului, poluarea cu petrol. Acest tip de poluare a distrus echilibrul ecologic al solurilor și al apei freactice pe o suprafață de peste 2.500 ha, din care 1.050 ha sunt grav afectate. Apele sărate afectează atât flora, cât și calitatea apei potabile în zonele învecinate. Poluarea cu petrol este cauzată de spargerea conductelor sau scurgeri și afectează 720 ha în 4 județe inventariate (Bacău, Covasna, Gorj, Timiș).

Poluarea chimică mai poate fi produsă de aplicarea unor cantități prea mari de fertilizanți minerali sau de pesticide. Acest tip de poluare s-a redus în ultimii 15 ani, ca urmare a diminuării cantităților

de substanțe utilizate. Astfel, comparativ cu anul 1986 când cantitatea de fertilizanți minerali (N, P, K) aplicați a fost de 130 kg/ha, în anul 2004, aceasta s-a redus la circa o treime (42 kg/ha), ceea ce indică faptul că, din acest punct de vedere, nu există o “presiune” asupra solului. De asemenea, s-a redus suprafața pe care s-au aplicat fertilizanți organici precum și cantitatea administrată. Din analiza datelor de monitorizare a solului, se remarcă, în general, o reducere a conținutului de fosfor mobil din sol, care poate avea implicații negative în obținerea unor recolte sigure și stabile. În același timp, un factor pozitiv îl reprezintă reducerea cantităților de pesticide, de la 1,6 kg/ha arabil în anul 1994 la 0,75 kg/ha în anul 2003 și 1,27kg/ha arabil în 2005¹².

În concluzie, datele preliminare furnizate de ICPA arată că aproximativ 350.000 ha sunt afectate din punctul de vedere al calității solului de diferite tipuri și grade de poluare, din care aproximativ 30.000 ha sunt grav afectate.

Conform POS Mediu, obiectivul Axei Prioritare 2 pentru Domeniul Major de Intervenție 2 este de a reduce numărul de situri contaminate.

Această Axă Prioritară este cofinanțată din Fondul European de Dezvoltare Regională.

IMPORTANT

Prin POS Mediu sunt preconizate pentru finanțare câteva proiecte de reabilitare a siturilor contaminate istoric considerate priorități la nivel național din punct de vedere al impactului asupra sănătății umane și de mediu. În această perioadă de programare, proiectele ce vor primi asistență financiară vor fi selectate în conformitate cu prevederile și prioritățile definite în Strategia națională pentru siturile contaminate, elaborată de Ministerul Mediului și pe baza inventarului siturilor contaminate constituit la nivelul ANPM.

De asemenea, se pot finanța proiecte care decurg din obligațiile legale de mediu ale autorităților publice centrale și locale. Pentru proiectele implementate/în curs de implementare se vor respecta recomandările din Nota COCOF 12-0050-01/29.03.2012 privind acordarea de asistență financiară comunitară retroactivă în perioada de programare 2007-2013.

COCOF_12-0050-01-
EN_retrospective[1].

I. 2.2 Alocarea financiară

Pentru perioada 2007-2013, fondurile alocate pentru finanțarea proiectelor din Axa prioritară 2 a POS Mediu, domeniul major de intervenție “*Reabilitarea zonelor poluate istoric*”, se ridică la aproximativ 157,09 milioane Euro, din care aproximativ 141 milioane Euro reprezintă finanțare din FEDR și aproximativ 15,7 milioane Euro cofinanțare națională (de la bugetul de stat și bugetele locale).

Alocarea financiară orientativă pentru domeniul major de intervenție “*Reabilitarea zonelor poluate istoric*”, Axa prioritară 2 este prezentată în tabelul de mai jos.

An	TOTAL	Contribuție UE (FEDR)	Contribuție publică națională				Contribuție privată
			Bugetul de stat	Bugete locale	Alte surse publice	Total	

¹² Potrivit datelor furnizate de MAPDR.

2007	0	0	0	0	-	0	-
2008	0	0	0	0	0	0	-
2009	22,081,615	19,873,454	1,987,345	220,816	0	2,208,161	-
2010	18,769,374	16,892,436	1,689,244	187,694	0	1,876,938	-
2011	29,355,300	26,419,770	2,641,977	293,553	0	2,935,530	-
2012	37,753,469	33,978,122	3,397,812	377,535	0	3,775,347	-
2013	49,131,583	44,218,425	4,421,843	491,315	0	4,913,158	-
TOTAL	157,091,341	141,382,207	14,138,221	1,570,913	0	15,709,134	-

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile în cadrul unui proiect pentru care beneficiar este o autoritate publică locală este maxim 99% (83,5% din FEDR și 15,5% de la bugetul de stat pentru proiectele majore, respectiv 90% din FEDR și 9% de la bugetul de stat pentru cele nemajore). Beneficiarul proiectului trebuie să asigure restul de 1%, precum și cheltuielile altele decât cele eligibile.

Valoarea maximă a finanțării acordate pentru costurile totale eligibile în cadrul unui proiect pentru care beneficiar este o instituție publică centrală, finanțată integral/parțial de la bugetul de stat este **pentru proiectele majore** de maxim 100% (83,5% FEDR + 16,5% contribuție proprie, prin Bugetul de Stat), respectiv **pentru proiectele nemajore** de maxim 100% (90% FEDR + 10% contribuție proprie, prin Bugetul de Stat).

I. 2.4 Cadrul legal

Baza legală a acestui ghid este reprezentată de POS Mediu, aprobat prin Decizie a Comisiei Europene în data de 11 iulie 2007, modificat prin decizia CE 2155/2012 final disponibil pe pagina de internet a AM POS Mediu www.posmediu.ro. De asemenea, în data de 26 noiembrie 2012, Autoritatea de Management pentru POS Mediu a transmis la CE prin scrisoarea nr. 119700/2012 propunerea de modificare a programului, prin intermediul scrisorii ARES(2012)1422384/30.11.2012, CE declarând propunerea ca fiind admisibilă. În baza acestei modificări acceptate de către CE, a fost emis Ordinul comun MMP/MAEur nr. 3988/1402/2012.

Cadrul legislativ de reglementare al siturilor contaminate

- HG nr. 1408 privind modalitățile de investigare și evaluare a poluării solului și subsolului publicat în MO nr. 802 / 23.XI.2007 - Partea I
- HG nr. 1403 privind refacerea zonelor în care solul, subsolul și ecosistemele terestre au fost afectate publicat în MO nr. 804 / 26.XI.2007 - Partea I

Cadrul legislativ privind instrumentele structurale

- Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului din 11 iulie 2006 de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999;

- Regulamentul (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iulie 2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006 din decembrie 2006 stabilind regulile pentru implementarea Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1083/2006 în care se stabilesc prevederile generale cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și pentru implementarea Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului pentru Fondul European de Dezvoltare Regională;
- H.G. nr. 457/2008 privind cadrul instituțional de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale, cu modificările și completările ulterioare;
- HG nr. 544/2012 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului și Pădurilor;
- HG nr.445/2009 privind Evaluarea Impactului asupra mediului
- OUG nr. 57/ 2007 privind regimul ariilor naturale, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, cu modificările și completările ulterioare
- O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 925 /2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din O.U.G nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- O.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare;
- ORDIN Nr. 204 din 27 decembrie 2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a prevederilor art. 11¹ din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale
- O.G. nr.66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora ;
- H.G. nr. 834/2007 pentru aprobarea constituirii Comitetului de monitorizare a Programului operațional sectorial de mediu 2007-2013 și Regulamentului - cadru de organizare și funcționare a acestuia, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul comun al ministrului mediului și ministrului Finanțelor Publice nr. 1415/3399/2008, pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordinul ministrului mediului și pădurilor și al ministrului afacerilor europene nr. 3988/1402/2012 pentru aprobarea Documentului Cadru de Implementare a Programului Operațional Sectorial Mediu 2007 – 2013

CAPITOLUL II - REGULI PRIVIND PREGĂTIREA PROIECTELOR

Acest capitol oferă informații privind pregătirea Cererii de Finanțare și criteriile utilizate în evaluarea proiectelor. Cererea de Finanțare cuprinde următoarele documente:

- Studiu de Fezabilitate (inclusiv analiza cost-beneficiu care conține analiza economico-financiară și analiza de risc);
- Evaluarea Impactului asupra Mediului;
- Analiza Instituțională;
- Formularul Standard de Aplicație.

Cererile de finanțare trebuie să corespundă din punctul de vedere al calității, standardelor și completitudinii pentru a putea fi aprobate de AM POS Mediu sau, în cazul proiectelor majore, de către CE.

STUDIUL DE FEZABILITATE (SF)

Studiul de fezabilitate trebuie pregătit în concordanță cu cerințele Comisiei Europene, a diverselor instituții financiare și legislației românești (HG 28/2008).

Studiul de fezabilitate trebuie să prezinte proiectul, să elaboreze conceptul preliminar și caracteristicile tehnice, comparând soluțiile alternative de detaliu pentru a asigura alegerea soluțiilor celor mai eficiente din punct de vedere al costurilor. Studiul de fezabilitate va prezenta utilizarea terenului în trecut și condițiile existente, precum și gradul de contaminare al siturilor, va stabili criteriile adecvate de remediere, va elabora propunerile de remediere preliminară și proiectul tehnic, va compara soluțiile alternative detaliate pentru a se asigura alegerea soluțiilor cele mai bune din punctul de vedere al cost-eficienței. Masurile de remediere/reabilitare vor fi îndeplinite în conformitate cu standardele stabilite prin Directivele UE și legislația românească în vigoare.

Studiul de Fezabilitate va cuprinde toate studiile tehnice, financiare și instituționale care însoțesc Aplicația de finanțare a proiectului de remediere/reabilitare.

Pentru realizarea studiului de fezabilitate trebuie întreprinse următoarele:

a) Investigațiile geologice

- Vor fi întocmite investigații geochimice, geologice și hidrogeologice complete așa cum este solicitat pentru evaluarea profesională a situației prezente și a riscurilor privind determinarea tipului, naturii și gradul de contaminare al zonelor respective, precum și impactul asupra solului, apelor, aerului și sănătății publice, dacă este cazul.
- Numărul și tipul investigațiilor vor fi stabilite în conformitate cu legislația în vigoare.

b) Fezabilitatea tehnică (descrierea tehnică și proiectarea inițială a componentelor proiectelor)

- Vor fi elaborate descrierea tehnică și proiectarea inițială a componentelor proiectului și se va realiza o nouă analiză la nivelul fezabilității a soluțiilor alternative deja analizate la nivelul pre-fezabilității. Aceasta va cuprinde o analiză a diferitelor soluții alternative conceptuale și tehnice.
- Se va acorda atenție criteriilor de remediere și a prezumțiilor stabilite prin proiectare și se va asigura că metodele de remediere/reabilitare adecvate sunt selectate și că acestea sunt de

capacitate sau marime adecvată/corectă. Vor fi utilizate prețurile actualizate pentru a evalua costurile și investițiile necesare și vor fi propuse soluțiile cele mai bune din punctul de vedere al cost-eficienței.

c) Costurile estimative

- Vor fi pregătite costuri estimative pentru toate activitățile solicitate în proiect folosind prețurile actualizate din România. Costul estimat va fi baza analizei financiare, a analizei riscului și a sensibilității, precum și a analizei economice, inclusiv eficiența costurilor privind soluțiile alternative.

d) Analiza instituțională

- Se va întocmi analiza instituțională a proiectului la nivelul fezabilității pentru a evalua măsura în care cadrul instituțional actual este la capacitatea adecvata pentru a asigura o buna implementare a proiectului.

e) Evaluarea Impactului asupra mediului

- Se va pregăti un rezumat al EIA și o descriere a rezultatelor semnificative și a impactului proiectului asupra mediului care urmează a fi incluse în Studiul de Fezabilitate

ANALIZA INSTITUȚIONALĂ

Scopul analizei instituționale este de a se asigura de existența unui cadru instituțional adecvat pentru o bună implementare a proiectului. La nivelul fiecărui beneficiar trebuie constituită o Unitate de Implementare a Proiectului, care trebuie să aibă la dispoziție resurse umane și materiale suficiente.

ANALIZA ECONOMICĂ ȘI FINANCIARĂ

Această analiză trebuie să demonstreze faptul că proiectul propus este financiar viabil, justificat din punct de vedere economic și relevant în contextul finanțării POS Mediu.

Analiza economico-financiară trebuie să respecte metodologia calculului incremental care prevede faptul că, costurile (și, dacă este cazul, veniturile) financiare și economice aferente scenariului cu-proiect și cele aferente scenariului fără-proiect trebuie să fie comparate.

În acest sens, recomandăm Ghidul CE privind analiza cost-beneficiu disponibil la adresele de internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/working/wd4_cost_en.pdf și http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/cost/guide2008_en.pdf.

Analiza economică

În cadrul acestui document va fi evaluată contribuția proiectului pentru societate (beneficiile proiectului depășesc costurile acestuia și, mai specific, dacă valoarea actualizată a beneficiilor economice ale proiectului depășește costurile prezente economice ale acestuia

Vor fi identificate beneficiile economice ale proiectului (reducerea deșeurilor periculoase pentru sănătate și îmbunătățirea condițiilor de mediu), de asemenea vor fi cuantificate aceste beneficii în termeni monetari și vor fi corectate costurile proiectului luând în considerare prețurile economice (în opoziție cu prețurile financiare sau de piață) eliminând taxele și alte transferuri și aplicând factorii corespunzatori de conversie costurilor rămase. Rata socială de actualizare care trebuie să fie utilizată în calcule este de 5.5% .

Analiza sensibilității și a riscului va estima efectele posibile ale incertitudinilor prin elaborarea unei serii de scenarii prin care să se testeze sensibilitatea proiectului față de schimbarea ipotezelor cheie.

EVALUAREA IMPACTULUI ASUPRA MEDIULUI

Referitor la Volumul aferent Evaluării Impactului asupra Mediului (EIM), acesta reprezintă un document de sine statător, anexă la Aplicația de Finanțare și trebuie elaborat indiferent de procedura EIA derulată (*simplificată* sau *completă*). Acest document trebuie să includă, în principal, următoarele: o scurtă descriere a cadrului legislativ actual și a autorităților competente pentru protecția mediului (ACPM) implicate în procedura EIA, precum și tipul procedurii derulate. De asemenea, se va prezenta un sumar al principalelor etape derulate în cadrul procedurii și perioadele aferente acestora, precum și un calendar detaliat cu toți pașii procedurali (*semnat de ACPM*) și documentele aferente emise pe parcursul procedurii care vor fi atașate integral în volumul EIA. În cazul procedurilor complete, în volumul EIM se va atașa Raportul EIA, inclusiv rezumatul non-tehnic.

Totodată, se va avea în vedere ca pe lângă documentația EIM să se includă în volumul EIA inclusiv Declarația Natura 2000 (dacă este cazul), cu hărțile corespunzătoare care trebuie să respecte indicațiile AM POS Mediu.

Notă: Pentru proiectele finanțate din alte surse și implementate/ parțial implementate pentru care s-a decis preluarea în cadrul POS Mediu se vor depune la OI și AM POS Mediu documentele care au stat la baza promovării acestor proiecte. Aprobarea proiectelor va fi realizată numai după verificarea conformității proiectelor cu recomandările din Nota COCOF 12-0050-01/29.03.2012 privind acordarea de asistență financiară comunitară retroactivă în perioada de programare 2007 - 2013. După caz pot fi solicitate beneficiarului și alte documente relevante pentru aprobarea proiectului.

III. REGULI PRIVIND COMPLETAREA, DEPUNEREA, VERIFICAREA, EVALUAREA ȘI APROBAREA PROIECTELOR

Completarea cererii de finanțare

Pentru a propune un proiect în vederea finanțării, solicitantul trebuie să completeze o **Cerere de finanțare**.

Atât pentru proiectele majore cât și pentru cele nemajore de infrastructură se va utiliza un singur format de Cerere de finanțare, prezentat în **Anexa 1**. Pentru un proiect major (mai mare de 50 milioane euro), solicitantul trebuie să completeze în totalitate **Cererea de finanțare** (însoțită de anexele aferente) iar pentru proiectele mai mici de 50 milioane Euro (nemajore) formatul standard al Cererii de finanțare va fi adaptat de către solicitant, în funcție de specificitatea proiectului luând în considerare cerințele descrise mai jos. Pentru proiectele majore, solicitantul va întocmi Cererea de finanțare și toate anexele acesteia, ca regulă, în limba engleză (aceasta urmând a fi tradusă ulterior în limba română), iar pentru proiectele nemajore Cererea de finanțare și toate anexele acesteia vor fi întocmite ca regulă în limba română (dar pot fi prezentate și în limba engleză, cu traducere ulterioară în limba română). Cererile de finanțare completate de mână nu vor fi acceptate.

Înainte de completarea formularului cererii de finanțare, vă rugăm să citiți cu atenție instrucțiunile cuprinse în acest capitol, precum și instrucțiunile de completare din formularul Cererii de finanțare.

Formularul Cererii de finanțare va fi însoțit de următoarele documente suport (anexe) :

1. Studiul de Fezabilitate (inclusiv Analiza Cost Beneficiu, care poate fi prezentată ca anexă separată)
2. Analiza Instituțională
3. Evaluarea Impactului asupra Mediului
4. Declarația/Avizul Natura 2000
5. Alte avize/autorizații/acorduri/certificate
6. Documentele de eligibilitate

Completarea Cererii de finanțare în mod clar și coerent va facilita procesul de evaluare. În acest scop, este necesar ca solicitantul să furnizeze informațiile într-o manieră concisă, dar completă, să prezinte date relevante pentru înțelegerea proiectului, acțiunile concrete propuse în proiect, indicând clar legătura cu obiectivele și scopul proiectului, să cuantifice pe cât posibil rezultatele, beneficiile și costurile proiectului, să prezinte un calendar realist de implementare etc.

Transmiterea cererii de finanțare în alt format și /sau modificarea formatului standard atrage după sine neacceptarea acesteia, urmând a fi revizuită conform modelului standard!

Anexele care sunt incomplete sau care nu sunt semnate, ștampilate și datate pot fi de asemenea respinse, urmând a fi revizuite.

Depunerea cererii de finanțare

Cererile de finanțare, împreună cu scrisoarea de aprobare și înaintare a acesteia, prin care solicitantul își asumă răspunderea pentru informațiile conținute, trebuie transmise prin poștă, prin curier privat, sau înmânate direct la sediul OI POS Mediu din regiunea de proiect și AM POS Mediu.

Cererile de finanțare se depun în perioada 2007-2013.

Ca regulă generală, Cererea de finanțare se depune concomitent de către Beneficiar/Consultant la OI și la AM, evaluarea propriu-zisă efectuându-se prin intermediul unui grup de evaluare constituit la nivelul OI. Grupul de evaluare este format, după caz, din persoane specializate din cadrul AM, persoane de la nivelul OI, experți JASPERS și experți cooptați în cadrul contractelor de asistență.

Perioada de verificare și evaluare este de aproximativ 5-15 zile lucrătoare de la data primirii cererii de finanțare. Această perioadă poate fi extinsă numai în situații temeinic justificate.

Procedura de evaluare a proiectelor propuse pentru finanțare în cadrul Axei prioritare 2 a POS Mediu va cuprinde 3 etape:

1. Verificarea conformității administrative a cererii de finanțare (criterii de admisibilitate).
2. Verificarea eligibilității (criterii de eligibilitate).
3. Evaluarea proiectelor (criterii de relevanță și maturitate).

Etapele de verificare și evaluare se desfășoară simultan, în final urmărindu-se îndeplinirea tuturor criteriilor incluse în **Anexa 3** a acestui ghid - **Lista de verificare a Cererii de finanțare**. Dacă, pe

parcursul verificării și evaluării, se constată neîndeplinirea unor criterii de admisibilitate și/sau eligibilitate (documentele transmise sunt incomplete sau neclare, ori anumite documente nu au fost transmise), OI/AM poate semnală aceste lipsuri solicitantului/consultantului, în vederea completării documentației. Comunicarea, în acest sens, se poate face, prin e-mail sau fax.

Pentru primele 2 etape corespunzătoare **verificării administrative și de eligibilitate**, se utilizează un sistem de evaluare de tip DA/NU. În cazul în care documentele transmise sunt incomplete și nu se poate lua o decizie, pot fi cerute solicitanților eventuale completări ale documentelor. Numai proiectele care primesc „DA” la toate criteriile vor fi supuse procesului de evaluare. Pentru proiectele finanțate din alte surse și implementate/ parțial implementate, preluate în cadrul POS Mediu, anumite secțiuni ale grilelor de verificare și evaluare vor fi completate, după caz, cu mențiunea N/A (Nu este Aplicabil).

Pentru a se asigura că formularul Cererii de finanțare respectă criteriile de admisibilitate și eligibilitate și că este însoțit de toate anexele cerute, solicitantul este rugat să completeze Anexa 2 - Lista de verificare documente de eligibilitate (pentru solicitant). La cererea de finanțare vor fi anexat declarațiile prevăzute în Anexa 5.

Etapa 3 constă în **evaluarea proiectelor** după două criterii majore - relevanță și maturitate – acestea având pondere egală. Fiecare criteriu este notat de la 0 la 10, pentru calificare fiind necesare minimum 6 puncte.

Relevanța proiectului – reflectată în contribuția la îndeplinirea obiectivelor generale POS Mediu și a celor specifice aferente axei prioritare 2, domeniul major de intervenție 2, precum și la conformarea cu prevederile legislației comunitare și naționale privind siturile contaminate.

În acest sens, este deosebit de important pentru beneficiarii proiectelor să se asigure că informațiile incluse în chestionarele aferente siturilor din baza de date a ANPM sunt complete și corecte.

Proiectul trebuie să se adreseze acelor situri contaminate care prezintă un risc ridicat pentru mediu și sănătate umană (conform prioritizării realizate prin sistemul CoSiS aferent bazei de date disponibile la nivelul ANPM).

Metodologia pentru prioritizare se bazează pe principiile conceptului de risc, așa cum este el acceptat în prezent în întreaga lume: riscuri umane sau de mediu provocate de substanțe chimice periculoase apar numai dacă există o sursă, o cale și un receptor.

Exemplu: Sursă (contaminare cu plumb) ⇒ Cale (ingerare de sol contaminat) ⇒ Receptor (copil).²

² **Notă explicativă:**

Sursa se referă la activitățile anterioare sau curente desfășurate pe sit, inclusiv deversări accidentale cunoscute. Activitățile poluante (de exemplu fabricile/combinatele chimice) și deversările de substanțe contaminante primesc scoruri ridicate (Ss, Sg, Sa, Ssw) în funcție de factorul de mediu cunoscut a fi afectat de către acestea.

Mobilitatea se referă la geologia sitului; permeabilitatea solului și adâncimea la care se găsește apa subterană sunt principalii factori ce influențează viteza de răspândire a potențialilor contaminanți. De exemplu, straturile de nisip sunt foarte permeabile, în timp de argilele sunt impermeabile (deci contaminanții nu pot migra prin argile). Adâncimea la care se găsește apa subterană este un factor important, deoarece apa subterană circulă prin subsol transportând contaminanții, putând duce la extinderea poluării subsolului, a apelor de suprafață din apropiere sau chiar a solului de suprafață și/sau a aerului (în cazul contaminanților volatili de exemplu).

Receptorii sunt reprezentați de populația (umană) și de alte forme de viață (ecosistem). De exemplu, riscuri ridicate există pentru rezidenții din imediata vecinătate a sitului și pentru zonele protejate (biodiversitate) din apropiere în cazul în care acestea sunt expuse unui anumit factor de mediu contaminat. Factorii cu importanță majoră în stabilirea scorurilor parțiale pentru riscul asupra receptorilor sunt folosința terenului și distanța până la respectivii receptori.

Beneficiile proiectului trebuie să rezulte din activități realizabile printr-o alocare financiară echilibrată și realistă. Resursele proiectului trebuie gestionate astfel încât să se obțină beneficii maxime. Beneficiile proiectului trebuie să fie relevante pentru populația beneficiară și mediu.

Totodată, este evaluat potențialul proiectului de a crește interesul și nivelul de conștientizare asupra problemelor privind protecția solului. Diseminarea rezultatelor proiectului, măsura în care proiectul prevede acțiuni de comunicare sau diseminare cu impact de amploare, măsurabil, care să genereze reacții favorabile pe termen lung este un alt aspect evaluat în determinarea relevanței proiectului.

Maturitatea proiectului – reflectată în calitatea proiectului propus (definirea clară a obiectivelor și activităților proiectului, stadiul elaborării documentației proiectului și al obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor, planul de achiziții, planul financiar, capacitatea tehnică și financiară a beneficiarului de a implementa proiectul etc.).

Maturitatea proiectului este evaluată prin calitatea propunerii tehnice și a celei financiare, existența unui cadru adecvat pentru implementarea proiectului (managementul proiectului, resurse alocate, logistică, echipamente, roluri și responsabilități clar definite, acoperirea domeniilor de expertiză necesare în proiect), precum și sprijinul acordat proiectului de către autoritățile competente sau alți factori relevanți.

Obiectivele și activitățile proiectului, precum și justificarea importanței și necesității acestuia trebuie specificate clar. Bugetul proiectului trebuie să fie corelat cu obiectivele și activitățile. Proiectul trebuie să conțină un set de indicatori, care să cuantifice rezultatele așteptate ale proiectului, în corelare cu indicatorii specificați în POS Mediu la Axa prioritară 2, domeniul major de intervenție 2.

Riscurile care pot interveni în implementarea proiectului trebuie identificate și trebuie propuse măsuri de prevenire a acestora.

Dacă o propunere de proiect nu are punctaj suficient pentru calificare, aceasta presupune una din următoarele două situații: fie contribuția la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu este nesemnificativă, fie este insuficient pregătită și necesită o revizuire considerabilă.

Notificarea cu privire la rezultatul evaluării se va face în scris de către OI/AM, prin intermediul unui „Correction Protocol” transmis beneficiarului/consultantului pentru revizuirea documentației.

Notă:

Acest proces se repetă până când se consideră că proiectul îndeplinește toate criteriile de admisibilitate, eligibilitate, relevanța și maturitate pentru a putea fi finanțat din POS Mediu.

Pe parcursul evaluării proiectelor, pot fi organizate misiuni de evaluare împreună cu reprezentanții Comisiei Europene.

Evaluarea proiectului va permite aprecierea contribuției proiectului la îndeplinirea obiectivelor POS Mediu, la implementarea legislației relevante. Se va urmări ca propunerea de proiect să fie clară, coerentă, realistă și fezabilă cu privire la operațiunile propuse, termenele de realizare, eficiența investițiilor. Se va evalua coerența între problemele identificate, obiectivele proiectului, activitățile

propușe și rezultatele estimate. Toate activitățile propușe în proiect trebuie să fie clar descrise și cuantificate. Se evaluează dacă resursele folosite pentru implementarea proiectului sunt suficiente. Planificarea activităților trebuie să fie realistă. Bugetul proiectului, defalcat pe categorii trebuie să fie transparent și coerent.

Evaluatorii pot solicita clarificări privind Cererea de finanțare. Informațiile suplimentare vor fi transmise de solicitant cu respectarea condițiilor și a termenului limită menționat de OI/AM în solicitarea de clarificare. Nerespectarea acestor condiții poate duce la respingerea Cererii de finanțare.

Rezultatul evaluării se concretizează în proiecte:

- proiecte propușe pentru finanțare
- proiecte propușe pentru revizuire în vederea obținerii finanțării

Proiectele propușe spre finanțare care depășesc valoarea de 50 milioane euro vor fi transmise la CE pentru a fi aprobate. Proiectele mai mici de 50 milioane Euro vor fi aprobate de AM POS Mediu.

Atât pentru proiectele majore cât și pentru cele nemajore, notificarea solicitantului cu privire la rezultatul evaluării se va face în scris de către OI/AM. Aspectele care necesită revizuire, precum și termenul stabilit de OI/AM în acest scop, vor fi comunicate solicitantului în scris.

Solicitarea de revizuire/completare a proiectului nu presupune aprobarea automată a finanțării de către AM POS Mediu/CE.

Se pot organiza și vizite în teren, în situația în care se consideră necesară o analiză mai detaliată a capacității potențialului beneficiar de implementare a proiectului propus pentru finanțare. Vizitele pot include atât întâlniri cu reprezentanții solicitantului, cât și vizitarea obiectivelor de investiții.

După aprobarea de către CE/AM POS Mediu, în baza deciziei de finanțare emisă de către CE și a ordinului de finanțare (pentru proiectele majore), respectiv în baza aprobării AM POS Mediu și a ordinului de finanțare (în cazul proiectelor nemajore), se va încheia un Contract de Finanțare pentru fiecare proiect, semnat de Autoritatea de Management POS Mediu și Beneficiar .

Proiectele revizuite care sunt conforme cu toate cerințele tehnice și financiare, cu reglementările comunitare sau naționale etc. vor fi propușe pentru finanțare, iar solicitantul va fi informat asupra deciziei de finanțare. În această etapă, angajamentele beneficiarului trebuie reconfirmate pentru varianta revizuită a proiectului, după caz.

Evaluarea proiectelor finanțate din această axă prioritară este un proces iterativ, complex. OI și AM POS Mediu pot organiza derularea etapelor procedurii de evaluare în paralel.

CAPITOLUL IV. INFORMAȚII PRIVIND FINANȚAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR

Pentru fiecare proiect aprobat, beneficiarul va încheia cu Autoritatea de Management POS Mediu un contract de finanțare. Prin semnarea acestui contract, beneficiarul acceptă termenii și condițiile în care va primi finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze pe propria răspundere proiectul pentru care primește finanțare și să atingă obiectivele stabilite.

Beneficiarul poate solicita amendamente la contract pe durata de valabilitate a acestuia, în condițiile prevăzute de contractul de finanțare.

Beneficiarul trebuie sa cunoască faptul că, dacă pe perioada de valabilitate a contractului intervin modificări de natură să afecteze obiectivul acestuia sau condițiile de finanțare, proiectul poate fi declarat neeligibil pentru finanțare, finanțarea nerambursabilă se va sista iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislația națională și prevederile contractuale!

Beneficiarul trebuie să deschidă un cont distinct la Trezoreria Statului prin care se gestionează sumele aferente proiectului finanțat din instrumente structurale și din fonduri aferente cofinanțării sau prefinațării acestora de la bugetul de stat.

Totodată, beneficiarul are obligația să țină distinct de alte fonduri, evidența contabilă a sumelor provenite din derularea unor proiecte finanțate, conform O.U.G. nr. 64/2009. Înregistrările contabile vor fi cronologice și sistematice astfel încât să ofere transparență în implementarea proiectului.

Beneficiarul are obligația de a păstra și de a pune la dispoziția organismelor abilitate, după finalizarea perioadei de implementare a proiectului, inventarul asupra activelor dobândite prin Instrumentele Structurale, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Sectorial de Mediu.

Beneficiarul are obligația să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiect solicitate de către Autoritatea de Management, Organismul Intermediar, Autoritatea de Certificare și Plată, Autoritatea de Audit, Comisia Europeană sau orice alt organism abilitat să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor cofinanțate din instrumente structurale. Beneficiarul are obligația de a asigura disponibilitatea și prezența personalului implicat în implementarea proiectului pe întreaga durată a verificărilor.

Beneficiarul trebuie să asigure o pistă de audit care să permită posibilitatea verificării documentelor originale de către reprezentanții Autorității de Management, Organismului Intermediar, Comisiei Europene, Biroului European Anti-Fraudă și de către Curtea Europeană a Auditorilor.

Beneficiarul răspunde de respectarea tuturor prevederilor în vigoare ale legislației în domeniul achizițiilor publice.

Atribuirea contractelor de achiziții necesare implementării proiectului se va realiza în conformitate cu prevederile O.U.G nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare și se va face cu respectarea următoarelor principii: nediscriminarea, proporționalitatea, tratamentul egal, eficiența utilizării fondurilor publice, recunoașterea publică, asumarea răspunderii, transparență.

De asemenea, beneficiarul are obligația să asigure o promovare adecvată a proiectului, a rezultatelor obținute, etc în conformitate cu prevederile contractuale. Beneficiarul va descrie în cadrul rapoartelor de progres toate activitățile de informare și publicitate desfășurate, aferente proiectului.

Pentru implementarea proiectelor finanțate prin Programul Operațional Sectorial Mediu, beneficiarii vor avea în vedere respectarea prevederilor legale privind în principal:

A. Bugetul proiectului

Baza legală: O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență stabilește cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile alocate României pentru obiectivul convergență al politicii de coeziune a Uniunii Europene, precum și a prefinanțării și cofinanțării aferente acestei asistențe, în vederea asigurării unui management financiar eficient al fondurilor provenite din instrumente structurale.

În elaborarea bugetului se vor avea în vedere prevederile secțiunii - I. 2.2 Alocarea financiară, referitoare la ratele de cofinanțare aplicabile proiectelor.

B. Asigurarea cofinanțării și a cheltuielilor altele decât cele eligibile

Baza legală: O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență stabilește cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile alocate României pentru obiectivul convergență al politicii de coeziune a Uniunii Europene, precum și a prefinanțării și cofinanțării aferente acestei asistențe, în vederea asigurării unui management financiar eficient al fondurilor provenite din instrumente structurale.

Beneficiarii trebuie să facă dovada existenței și utilizării fondurilor proprii pentru asigurarea cofinanțării (minim 1%, unde este cazul) și plata cheltuielilor altele decât cele eligibile.

C. Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală: H.G. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și al ministrului economiei și finanțelor nr. 1415/3399/2008 privind aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul POS Mediu 2007 – 2013, cu modificările și completările ulterioare; Ordinul nr. 204 din 27 decembrie 2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a prevederilor art. 11¹ din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale

H.G. nr. 759/2007 stabilește cadrul legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, fiind precizate condițiile cu caracter general și specific pe care trebuie să le îndeplinească fiecare cheltuială solicitată spre rambursare de către beneficiar.

Ordinul comun stabilește lista cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul POS Mediu pentru fiecare axă prioritară a POS Mediu, inclusiv categoriile de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate în cadrul axei prioritare 2.

D. Prefinanțarea

Baza legală: O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență stabilește cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile alocate României pentru obiectivul convergență al politicii de coeziune a Uniunii Europene, precum și a prefinanțării și cofinanțării aferente acestei asistențe, în vederea asigurării unui management financiar eficient al fondurilor provenite din instrumente structurale.

Beneficiarul va prezenta AM POS Mediu documentele prevăzute în Contractul de finanțare, cu respectarea prevederilor privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență.

Acordarea prefinanțării se va face după efectuarea verificărilor documentației depusă de Beneficiar și transmiterea acesteia de către AM POS Mediu la Autoritatea de Certificare și Plată.

Scopul acordării prefinanțării este acela de a asigura resursele financiare necesare începerii derulării contractelor; din aceste sume se pot plăti facturile de avans, conform prevederilor legale.

Modul de solicitare

Sumele aferente prefinanțării și cheltuielilor eligibile autorizate la plată de către AM vor fi transferate Beneficiarului din conturile de trezorerie ale Ministerului Mediului și Pădurilor.

Anterior transmiterii cererii de prefinanțare, Beneficiarul are obligația de a transmite la AM următoarele documente, semnate de managerul de proiect și aprobate de reprezentantul legal al Beneficiarului: Planul de achiziții actualizat, Planul financiar pe surse și ani necesar implementării întregului Proiect, actualizat și defalcat pe surse de finanțare cu respectarea regulii n+3/n+2 potrivit POS Mediu, Planul de rambursare pentru 24 de luni, Organigrama structurii desemnate pentru implementarea Proiectului, dovada constituirii Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare, precum și dovada creșterii tarifelor, pentru serviciile de apă și apă uzată, în termeni reali și cu procentele prevăzute în Cererea de finanțare, precum și procedurile aprobate specifice managementului proiectului: procedura de licitare - contractare; procedura de autorizare plăți; procedura de contabilitate, inclusiv monografia contabilă pe baza căreia Beneficiarul va înregistra operațiunile proiectului; procedura de efectuare plăți; procedura de întocmire a Cererilor de Rambursare; procedura de recuperare creanțe bugetare; procedura de arhivare a documentelor financiar-contabile

Prefinanțarea solicitată de beneficiari conform contractelor de finanțare se realizează cu condiția existenței următoarelor documente:

- a) solicitare scrisă din partea beneficiarului, conform contractului de finanțare;
- b) un contract de furnizare de bunuri/prestare de servicii/execuție de lucrări încheiat între beneficiar și un operator economic, cu excepția proiectelor a căror implementare se realizează fără încheierea vreunui astfel de contract.
- c) existența procedurilor operaționale și financiare ale Beneficiarului.

Recuperarea prefinanțării

În cazul în care, într-un interval de 4 luni de la primirea primei tranșe a prefinanțării, Beneficiarul nu transmite la OI nici o Cerere de Rambursare care să îndeplinească condițiile impuse în *Anexa* la contractul de finanțare și valoarea cererii(lor) de rambursare nu atinge 10% din valoarea contractelor semnate, AM va putea începe recuperarea sumei reprezentând prefinanțarea acordată.

În cazul în care Beneficiarul nu restituie în întregime sumele încasate necuvenit, AM va proceda la recuperarea acestora, în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare.

Suma acordată unui beneficiar sub forma prefinanțării se recuperează procentual din valoarea fiecărei cereri de rambursare întocmite de beneficiari, începând cu prima cerere de rambursare, astfel încât suma aferentă prefinanțării să se recupereze integral înainte de ultima cerere de rambursare.

E. Mecanismul de rambursare al cheltuielilor eligibile

Baza legală: O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, cu modificările și completările ulterioare, stabilește cadrul financiar general pentru gestionarea asistenței financiare nerambursabile alocate României pentru obiectivul convergență al politicii de coeziune a Uniunii Europene, precum și a prefinanțării și cofinanțării aferente acestei asistențe, în vederea asigurării unui management financiar eficient al fondurilor provenite din instrumente structurale.

Baza legală

- Regulamentul General nr. 1083/2006 prevede la art. 56 condițiile generale pe care trebuie să le îndeplinească cheltuielile efectuate de către beneficiari pentru a fi eligibile pentru finanțare din contribuția din fondurile comunitare.
- H.G. nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare, stabilește regulile generale de eligibilitate a cheltuielilor la nivel național;
- Ordinul comun al ministrului mediului și dezvoltării durabile și al ministrului economiei și finanțelor nr. 1415/3399/2008, privind aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului operațional sectorial “Mediu” 2007-2013, cu modificările și completările ulterioare, stabilește lista cheltuielilor eligibile pe fiecare axă prioritară a POS Mediu.

Pentru a fi eligibile în vederea finanțării prin POS “Mediu”, toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli prevăzute în ordinul mai sus menționat, cu modificările și completările ulterioare, să respecte prevederile Hotărârii Guvernului nr. 759/2007, cu modificările și completările ulterioare, să corespundă obiectivelor POS Mediu și să fie incluse în Cererea de finanțare/Studiul de Fezabilitate aprobat.

În conformitate cu HG nr. 1.135 din 9 noiembrie 2011 *pentru modificarea și completarea HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale*, cheltuiala cu TVA nedeductibilă aferentă cheltuielilor eligibile, este declarată cheltuială eligibilă pentru toate programele operaționale finanțate din instrumente structurale, începând cu data de 01.01.2012.

La depunerea cererii de rambursare, în conformitate cu art. 11¹ alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare, beneficiarii de finanțare din instrumente structurale au obligația depunerii unei declarații pe propria răspundere privind nedeductibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferente cheltuielilor eligibile cuprinse în cererea de rambursare, conform Anexei 7, certificată de organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală

F. Nereguli

Baza legală

OUG 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor aparute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și modificările ulterioare,

HG 875/2011 pentru aprobarea Normelor Metodologice pentru aplicarea OUG 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor aparute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și modificările ulterioare

În cazul constatării unor nereguli, atât pe parcursul implementării proiectului, cât și ulterior finalizării acestuia, beneficiarul are obligația să restituie debitul constat, precum și eventualele majorări de întârziere, dobânzi, costuri bancare etc.

În cazul nerespectării obligației de restituire a debitului, Autoritatea de Management va sesiza organele competente în vederea declanșării executării.

Recuperarea debitului ca urmare a neregulilor constatate se realizează conform prevederilor O.U.G. nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare.

H. Publicitate

Beneficiarul este responsabil pentru implementarea tuturor măsurilor de informare și publicitate în legătură cu asistența financiară nerambursabilă, conform indicațiilor tehnice din Manualul de Identitate Vizuală pentru Instrumentele Structurale în România 2007-2013. Dacă AM/OI va constata că Beneficiarul nu a respectat regulile de informare și publicitate menționate în Contractul de Finantare, cheltuielile efectuate de Beneficiar pentru punerea în aplicare a acestor măsuri nu vor fi considerate eligibile.

I. Arhivare

Beneficiarul poartă întreaga responsabilitate pentru stabilirea și menținerea unui sistem propriu de evidență, îndosariere și arhivare, care să permită controlul/auditul proiectului pe durata de implementare a acestuia și timp de 5 ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Sectorial Mediu 2007-2013.

ANEXE

Anexa 1. Formularul Cererii de finanțare

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/newregl0713_en.htm

ANEXA 2 LISTĂ VERIFICARE DOCUMENTE

În vederea aprobării proiectului, Solicitantul trebuie să asigure îndeplinirea tuturor criteriilor de natură instituțională, legală și financiară, conform prevederilor din Ghidul Solicitantului. În acest sens, Solicitantul trebuie să se asigure că a depus cererea de finanțare completă, astfel:

Cererea de Finanțare	DA/NU
Cererea completă de finanțare conformă cu cerințele de la capitolul II.	
Anexele atașate Cererii de Finanțare:	
E.1.1. Studiu de fezabilitate	
E.1.2. HCL/HCJ privind aprobarea SF-ului și a indicatorilor tehnico-economici ai proiectului, pe baza avizului CTE, ³ sau, după caz, HG-ul ori Avizul Ordonatorului de credite privind aprobarea Studiului de fezabilitate și a indicatorilor tehnico-economici ai proiectului,	
E.2.1. Analiza economico-financiară	
E.2.2. Decizia/dovada privind aprobarea cofinanțării proiectului de către beneficiar (cheltuieli eligibile și altele decât cele eligibile) (Hotărârea Consiliului Local/Consiliului Județean, HG, etc etc.)	
E.3.1. Volumul EIA	
E.3.2. Acord de mediu/Avizul Natura 2000 ⁴	
E.4.1. Analiza instituțională	
E.4.2. Schema de implementare a proiectului (inclusiv organigrama), fișele de post/CV-urile persoanelor implicate în gestionarea proiectului și declarațiile de imparțialitate și disponibilitate ale membrilor UIP	
E.5. Informații și documente justificative privind proprietatea asupra terenurilor necesare pentru implementarea proiectului: - Hotărâri emise de consiliile locale sau județene/HG/Documente care să facă dovada că terenurile <u>aparțin domeniului public al statului/localităților și sunt puse la dispoziția proiectului.</u> - Adeverință prin care se menționează faptul că nu au fost depuse cereri de retrocedare, în conformitate cu legislația în vigoare, nu există litigii cu privire la stabilirea și delimitarea proprietății, (pentru terenurile aparținând autorităților publice locale).	
E.6.1. Declarație de eligibilitate a solicitantului legalizată	
E.6.2. Declarație de angajament a solicitantului	
E.6.3 Declarație privind eligibilitatea TVA aferente cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus spre finanțare din instrumente structurale ⁵	

³ Al doilea caz se aplică în situația în care beneficiarul proiectului este administratorul bunurilor publice din domeniul statului

⁴ Autorizarea fiecărui tip de studiu se va conforma legislației în vigoare.

⁵ Se va completa doar în cazul proiectelor pentru care cheltuiala cu TVA nedeductibilă aferentă cheltuielilor eligibile este eligibilă, conf. HG 759/2007 art. 11, cu modificările și completările ulterioare

LISTĂ DE VERIFICARE A CERERII DE FINANȚARE

Titlul proiectului:

Numărul de înregistrare:

Solicitant:

ADMISIBILITATE	CRITERIU	DA/NU/ Nu este cazul
	Cererea de finanțare (împreună cu anexele) este redactată într-un exemplar (în format de hârtie sau electronic)?	
	Este scrisoarea de aprobare și înaintare a cererii de finanțare, prin care solicitantul își asumă răspunderea pentru acuratețea informațiilor semnată de reprezentantul legal al beneficiarului?	
	Cererea de finanțare (împreună cu anexele) este numerotată?	
	Cererea de finanțare este prezentată în format tipărit (nu scrisă de mână)?	
	Cererea de finanțare (inclusiv anexele) este scrisă în limba engleză sau română după caz?	
	Cererea de finanțare respectă formatul standard din Ghidul Solicitantului (GS)?	
	Cererea de finanțare are toate capitolele completate?	
	Cererea de finanțare include toate anexele (conform instrucțiunilor specifice din Ghidul solicitantului)?	

ELIGIBILITATE	CRITERIU	DA/NU/ Nu este cazul
	Eligibilitatea solicitantului	
	Solicitantul face parte din categoria de beneficiari menționată în POS Mediu?	
	• Solicitantul îndeplinește toate condițiile de natură instituțională, legală și financiară conform prevederilor din Ghidul solicitantului? • Sunt anexate documentele privind Unitatea de Implementare a Proiectului (HCL, CV-uri membrii UIP)? • Există dovezi privind asigurarea surselor și mecanismului de cofinanțare a proiectului (scrisori de intenție de la bănci comerciale privind interesul de a cofinanța proiectul, hotărâri ale CL din care să reiasă mecanismul de cofinanțare aferent bugetelor locale)?	
	Eligibilitatea proiectului	
	Proiectul vizează reabilitarea și ecologizarea terenurilor contaminate	
	-	
	- Perioada de implementare a proiectului este cuprinsă între 01.01.2007 și 31.12.2015	
	Proiectul îndeplinește următoarele condiții specifice: ○ Situl este cuprins în inventarul național al siturilor contaminate (baza de date disponibilă la ANPM). ○ Site-ul este non-operațional (nu se desfășoară activități de producție pe sit).	
	Proiectul respectă legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării și publicității și ajutorului de stat (politici europene și teme orizontale). Proiectul depus în cadrul axei prioritare 2- “Reabilitarea zonelor poluate istoric” trebuie să respecte legislația în domeniul egalității de șanse, dezvoltării durabile, achizițiilor publice, informării, publicității și ajutorului de stat. - Proiectul trebuie să includă activități de informare și publicitate, în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 1828/2006 al Comisiei stabilind regulile pentru implementarea Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1083/2006, care conține prevederi generale cu privire la Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune.	
Proiectul pentru care se solicită finanțare din POS Mediu nu beneficiază de finanțare din alte fonduri publice (grant, buget de stat, buget local, împrumuturi externe) - În Declarația de eligibilitate ⁶ , anexată cererii de finanțare, solicitantul trebuie să declare pe proprie răspundere că nu a beneficiat și nu beneficiază de asistență financiară (grant, buget de stat, buget local, împrumuturi externe) pentru implementarea aceluiași proiect.		

⁶ Pentru proiectele deja implementate/parțial implementate, declarația se va ajusta corespunzător, solicitantul având obligația de a menționa sursa de finanțare precum și actul normativ care au stat la baza finanțării proiectului.

	Proiectul respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor În Declarația de eligibilitate (Anexa 4), anexată cererii de finanțare, solicitantul trebuie să declare că respectă prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor Pentru proiectele la care TVA este cheltuială eligibilă, la cererea de finanțare se va atașa Anexa 6 completată. Cheltuielile propuse pentru finanțare trebuie să țină seama de prevederile privind categoriile de cheltuieli eligibile conform: • HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor (cu referire la toate programele operaționale) • Ordinul nr. 204 din 27 decembrie 2011 pentru aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a prevederilor art. 11¹ din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale • Ordinul comun al ministrului mediului și ministrului Finanțelor Publice nr. 1415/3399/2008, pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013. <i>În vederea aprobării proiectului, verificarea detaliată a cheltuielilor eligibile se face în etapa de evaluare a proiectelor (vezi secțiunea II.3). Scopul este de a evalua măsura în care categoriile de cheltuieli sunt justificate prin prisma obiectivelor proiectului și a contribuției acestora la obiectivele POS Mediu. Ca urmare a evaluării proiectului, se va stabili lista finală de cheltuieli eligibile și aceasta se va include în contractul de finanțare a proiectului. (Detalii privind contractul de finanțare sunt incluse în capitolul 4 al acestui ghid).</i> -	
	Terenurile aferente investițiilor POS Mediu sunt, după caz, în proprietatea/ posesia autorităților publice sau sunt accesibile în scopul realizării proiectului - Se face dovada că terenul pentru care se solicită proiectul de remediere/reabilitare este în proprietate publică și este disponibil pentru proiect (nu este în litigiu etc.). Îndeplinirea acestui criteriu va fi justificată prin documentele precizate în Anexa 2, punctul E.5.	

EVALUARE	Criterii	Pct. maxim	Pct. minim	Pct. acordat	Aspecte de considerat în evaluare/ Observații și justificări
	A - RELEVANȚĂ	10	6		
	A1 – Contribuția la obiectivele POS Mediu	4	2		

Contribuția la obiectivele POS Mediu				Proiectul contribuie la îndeplinirea unuia sau mai multor obiective ale POS Mediu?
Îmbunătățirea condițiilor de mediu				Proiectul are un impact semnificativ asupra ameliorării condițiilor de mediu?
A2 – Contribuția la conformarea cu legislația și directivele europene	3	2		
Cadrul legal				• Este descris suficient cadrul legislativ? • Se fac corelări clare între acest cadru legislativ și obiectivele proiectului?
Conformitatea cu directivele, regulamentele și documentele strategice relevante				• Se face referire în proiect la modul în care prevederile directivelor relevante și planurile de implementare sunt luate în considerare? • Se asigură conformarea cu prevederile directivelor, regulamentelor și documentelor strategice relevante?
Nivelul de conformare în prezent				Sunt prezentate suficiente informații privind gradul de conformare în prezent a serviciilor vizate de proiect cu standardele de calitate și contribuția proiectului la asigurarea conformității?
Lista de investiții prioritare				Este prezentată o lista cu investiții prioritare care să asigure conformarea cu prevederile legislative și care se încadrează în planurile locale de dezvoltare?
A3 – Impactul proiectului	3	2		
Aria de proiect				Sunt clar definite aria de acoperire a proiectului și dimensiunea proiectului ?
Beneficiarul				Sunt prezentate suficiente informații privind populația beneficiară a proiectului

Evaluarea impactului				• Date cu privire la situația curentă și viitoare Sunt prezentate suficiente informații privind situația curentă și previziunile/tendențele de dezvoltare în viitorii ani? • Dimensionarea investițiilor propuse Este evaluată clar nevoia de investiții în termeni de capacități, îmbunătățiri ale solului și subsolului?
Puncte tari: Puncte slabe: Punctaj total pentru relevanța proiectului:				
B - MATURITATE	10	6		
B1 – Aspecte tehnice	4	2		
Standarde și sustenabilitate				• Sunt identificate în mod clar măsurile propuse în conformitate cu standardele prevăzute de directivele relevante? • A fost luată în considerare sustenabilitatea fiecărei măsuri propuse?
Fezabilitate tehnică				Propunerea de proiect este clară, coerentă, realistă și fezabilă (cu referire la operațiunile propuse, termenele de realizare)?
Rezultate așteptate				• Sunt prezentate în mod clar rezultatele proiectului? • Sunt aceste rezultate măsurabile?
Obiective clare				Obiectivele proiectului sunt clare, realizabile și ușor verificabile?
Deficiențe cheie				Există o legătură directă între problemele identificate, obiectivele proiectului, acțiunile propuse și rezultatele estimate?
Justificare				Este justificat proiectul prin prisma deficiențelor și necesităților identificate?
Cuantificarea măsurilor propuse				Operațiunile propuse pentru finanțare sunt clar descrise și cuantificate?
Precizarea resurselor tehnice				Sunt indicate resursele tehnice folosite pentru implementarea proiectului?

Eficiența proiectului				Este proiectul eficient?
B2 – Aspecte financiare	3	2		
Viabilitatea economică				Este proiectul viabil din punct de vedere economic?
Prezentarea resurselor financiare				Sunt indicate resursele financiare folosite pentru implementarea proiectului?
Mecanismul de finanțare				Este identificat un mecanism de finanțare în care se face diferența între fondurile proprii ale aplicantului și sursele de cofinanțare?
Propunerea de buget				• Propunerea de buget corespunde operațiunilor descrise în partea tehnică? • Bugetul proiectului este defalcat pe categorii de cheltuieli, transparent și coerent?
Analiza financiară				Sunt utilizate valorile recomandate în analiza economico-financiară? - Perioada de referință 30 de ani - Rata financiară de actualizare 5% - Rata socială de actualizare 5,5 % -
Principiul poluatorul plătește				Se respectă principiul „Poluatorul plătește”?
Analiza sensibilității				Este prezentată o analiză de sensibilitate?
Analiza riscului				Este prezentată o analiză de risc?
B3 – Mecanismul de implementare a proiectului	3	2		
Aspecte instituționale				Au fost suficient prezentate aspectele instituționale aferente implementării proiectului?
Planificarea activităților				• Există o planificare a activităților propuse? • Este această planificare realistă?
Descrierea potențialelor dificultăți				Potențialele dificultăți în implementarea proiectului sunt identificate și sunt propuse măsuri de reducere sau eliminarea a riscurilor?
Puncte tari: Puncte slabe: Punctaj total pentru maturitatea proiectului:				

Proiectul este admis?	DA	NU
Comentarii:		

Elaborat de:.....
Verificat de:
Aprobat de:

Data finalizării completării listei de verificare

ANEXA 4 LISTA CHELTUIELILOR ELIGIBILE AFERENTE AXEI PRIORITARE 2, DOMENIUL MAJOR DE INTERVENȚIE 2

Pentru a fi eligibile pentru finanțarea prin POS "Mediu", toate cheltuielile trebuie să facă parte din categoriile de cheltuieli menționate în Ordinul comun al ministrului mediului și ministrului Finanțelor Publice pentru aprobarea listei cheltuielilor eligibile pentru proiectele finanțate în cadrul Programului Operațional Sectorial „Mediu” 2007-2013, să corespundă obiectivelor POS „Mediu” și să fie coerente cu obiectivele și rezultatele operațiunilor propuse.

CATEGORIILE

de cheltuieli eligibile general valabile pentru proiectele derulate
prin POS "Mediu", axele prioritare 1-5

1. Cheltuieli pentru amenajarea terenului, care cuprind cheltuielile efectuate la începutul lucrărilor pentru pregătirea amplasamentului și care constau în demolări, demontări, dezafectări, defrișări, evacuări de materiale rezultate, devieri de rețele de utilități din amplasament, sistematizări pe verticală, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de cursuri de apă, precum și alte cheltuieli de aceeași natură.

2. Cheltuieli pentru amenajarea terenului pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială, care cuprind cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, precum plantare de copaci, reamenajarea spațiilor verzi și reintroducerea în circuitul agricol a suprafețelor scoase temporar din uz.

3. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului, care cuprind cheltuielile aferente asigurării cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, precum: alimentarea cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drumuri de acces, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități.

4. Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică:

a) cheltuieli pentru studii de teren care cuprind cheltuieli pentru studii geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate a terenurilor pe care se amplasează obiectivul de investiție;

b) cheltuieli pentru obținere de avize, acorduri și autorizații:

(i) obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism;

(ii) obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare;

(iii) obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie sau alte cheltuieli de aceeași natură;

(iv) obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;

(v) întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară;

(vi) obținerea acordului de mediu;

(vii) obținerea avizului P.S.I.;

(viii) alte avize, acorduri și autorizații, stabilite în condițiile legii și care au legătură cu obiectivul de investiții sau cu lucrările de intervenții;

c) cheltuieli pentru proiectare și inginerie:

(i) cheltuieli pentru elaborarea tuturor fazelor de proiectare (studiu de fezabilitate, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, detalii de execuție);

- (ii) cheltuieli pentru plata verificării tehnice a proiectării;
 - (iii) cheltuieli pentru elaborarea documentațiilor necesare obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de trafic, precum și alte cheltuieli de aceeași natură);
 - (iv) cheltuieli pentru expertizarea tehnică (pentru lucrări de intervenții la construcții existente sau pentru continuarea lucrărilor la obiective începute și neterminate);
 - d) cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziție, care cuprind cheltuieli aferente organizării și derulării procedurilor de achiziții publice, precum: cheltuieli aferente întocmirii documentației de atribuire, anunțuri de intenție, de participare și de atribuire a contractelor, corespondență prin poștă, în legătură cu procedurile de achiziție publică;
 - e) cheltuieli pentru consultanță:
 - (i) cheltuieli pentru plata serviciilor de consultanță la elaborarea studiilor de piață, de evaluare sau alte cheltuieli de aceeași natură;
 - (ii) cheltuieli pentru plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului execuției investiției sau administrarea contractelor de execuție;
 - f) cheltuieli pentru asistență tehnică
 - (i) cheltuieli pentru asistență tehnică din partea proiectantului pe perioada de execuție a lucrărilor (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectantului);
 - (ii) cheltuieli pentru plata diriginților de șantier, desemnați de autoritatea contractantă, autorizați conform prevederilor legale pentru verificarea execuției lucrărilor de construcții și instalații.
- 5. Cheltuieli pentru investiția de bază:**
- a) cheltuieli pentru construcții și instalații, care cuprind cheltuieli aferente execuției tuturor obiectelor cuprinse în obiectivul de investiție: clădiri, construcții speciale, instalații aferente construcțiilor, precum instalații electrice, sanitare, instalații interioare de alimentare cu gaze naturale, instalații de încălzire, ventilare, climatizare, P.S.I., telecomunicații și alte tipuri de instalații impuse de destinația obiectivului. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție, iar delimitarea obiectelor se face de către proiectant. Cheltuielile aferente fiecărui obiect de construcție sunt estimate prin devizul pe obiect;
 - b) cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice, care cuprind cheltuieli pentru montajul utilajelor tehnologice și utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
 - c) cheltuieli pentru utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu montaj, care cuprind cheltuieli pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
 - d) cheltuieli pentru utilaje fără montaj și echipamente de transport, care cuprind cheltuieli pentru achiziționarea utilajelor și echipamentelor care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor de transport tehnologic. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
 - e) cheltuieli pentru dotări, care cuprind cheltuieli pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în componența mijloacelor fixe, sau obiecte de inventar, precum: mobilier, dotări P.S.I., dotări privind protecția muncii. Cheltuielile se desfășoară pe obiecte de construcție;
 - f) cheltuieli pentru active necorporale, care cuprind cheltuieli cu achiziționarea activelor necorporale: drepturi referitoare la brevete, licențe.
- 6. Cheltuieli pentru organizare de șantier care cuprind cheltuieli necesare contractantului în vederea creării condițiilor de desfășurare a activității de construcții-montaj:**
- a) cheltuieli pentru lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier:
 - (i) cheltuieli aferente construirii provizorii sau amenajărilor la construcții existente pentru vestiare pentru muncitori, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces - auto și căi ferate -

branșamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu și altele asemenea;

(ii) cheltuieli de desființare de șantier;

b) cheltuieli conexe organizării de șantier, care cuprind cheltuieli pentru obținerea autorizației de construire/desființare, aferente lucrărilor de organizare de șantier, taxe de amplasament, închirieri de semne de circulație, întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, căi ferate, navale sau aeriene, contractele de asistență cu poliția rutieră, contractele temporare cu furnizorii de utilități, cu unități de salubritate, taxe depozit ecologic, taxe locale, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public, costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, costul transportului muncitorilor nelocalnici și/sau cazarea acestora, paza șantierului, asigurarea pompierului autorizat sau alte cheltuieli de aceeași natură.

7. Cheltuieli pentru cote legale:

a) cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții pentru controlul calității lucrărilor de construcții;

b) cota pentru controlul statului în amenajarea teritoriului, urbanism și pentru autorizarea lucrărilor de construcții;

c) cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor;

d) alte cheltuieli de aceeași natură, stabilite în condițiile legii.

8. Cheltuielile diverse și neprevăzute se consideră eligibile, în funcție de natura și complexitatea lucrărilor, ca procent din valoarea totală a cheltuielilor eligibile realizate pentru una sau mai multe dintre următoarele categorii de cheltuieli: amenajarea terenului, amenajare pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială, asigurarea utilităților necesare obiectivului, proiectare și asistență tehnică, investiția de bază. Valoarea acestor cheltuieli este:

a) în procent de maximum 10%, în cazul obiectivelor de investiții noi, precum și al reparațiilor capitale, extinderilor, transformărilor, modificărilor, modernizărilor, reabilitării la construcții și instalații existente;

b) în procent de maximum 20%, în cazul lucrărilor de intervenții de natura consolidărilor la construcții existente și instalațiile aferente, precum și în cazul lucrărilor pentru prevenirea sau înlăturarea efectelor produse de acțiuni accidentale și/sau calamități naturale.

Din procentul stabilit se acoperă, după caz, cheltuielile rezultate în urma modificărilor de soluții tehnice, cantități suplimentare de lucrări, utilaje sau dotări ce se impun pe parcursul derulării investiției în cadrul proiectului, precum și cheltuielile de conservare pe parcursul întreruperii execuției din cauze independente de autoritatea contractantă.

9. Cheltuieli pentru probe tehnologice și teste și predare la beneficiar:

a) cheltuieli pentru pregătirea personalului de exploatare, care cuprind cheltuieli necesare instruirii/școlarizării personalului în vederea utilizării corecte și eficiente a utilajelor și tehnologiilor;

b) cheltuieli pentru probe tehnologice și teste care cuprind cheltuieli aferente execuției probelor/încercărilor, prevăzute în proiect, rodajelor, expertizelor la recepție, omologărilor, precum și alte cheltuieli de aceeași natură.

10. Cheltuieli pentru pregătirea documentelor oficiale și a altor documente-suport, cu excepția celor de la pct. 4 care trebuie, în mod obligatoriu, să însoțească cererea de finanțare a proiectului

11. Cheltuieli pentru informare și publicitate:

(i) cheltuieli pentru informarea și publicitatea aferente proiectului;

(ii) cheltuieli pentru campaniile de conștientizare a publicului.

12. Cheltuieli aferente achiziției serviciilor de audit independent pentru proiect

13. Cheltuieli aferente procurării de bunuri necesare funcționării unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului, în limita echivalentului în lei a maximum 10.000 euro, în funcție de complexitatea proiectului, cu respectarea prevederilor art. 3 din ordin.

Lista bunurilor necesare unităților de implementare a proiectului de la nivelul beneficiarului se va anexa la contractul de finanțare.

14. Cheltuieli cu leasingul, dacă sunt îndeplinite prevederile art. 2 și 11 din Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare.

CONDIȚIILE SPECIFICE ȘI CATEGORIILE
de cheltuieli eligibile specifice operațiunilor derulate în cadrul axei
prioritare 2 "Dezvoltarea sistemelor de management integrat al
deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate istoric"

1. Categoriile de cheltuieli menționate la pct. 1- 9 de mai sus sunt eligibile dacă sunt efectuate în scopul realizării:

1.1. activităților specifice gestionării deșeurilor municipale:

a) lucrări pentru construcția, extinderea, reabilitarea sau modernizarea sistemelor de management integrat al deșeurilor municipale, precum: facilități de sortare, transport, reciclare, colectare, compostare, stații de transfer, tratare și eliminare a deșeurilor, după caz;

b) lucrări pentru construcția de depozite noi sau extinderea, reabilitarea ori modernizarea de depozite existente, inclusiv sisteme de colectare a levigatului, măsuri de hidroizolație și sisteme de extracție a biogazului, construirea clădirilor conexe dimensionate în conformitate cu normele în vigoare, precum și alte lucrări de aceeași natură;

c) lucrări pentru reabilitarea, închiderea depozitelor de deșeuri vechi și încadrarea în mediul natural a depozitelor vechi de deșeuri, inclusiv a sistemelor de colectare și tratare a levigatului, a sistemelor de extracție a biogazului, precum și alte lucrări de aceeași natură;

d) achiziția și/sau instalarea echipamentelor și facilităților pentru asigurarea unui sistem de management integrat al deșeurilor (sortare, transport, reciclare, colectare, compostare, stații de transfer, tratare și eliminare a deșeurilor);

e) achiziția și/sau instalarea echipamentelor și facilităților pentru dotarea și funcționarea depozitelor de deșeuri municipale;

f) achiziția și instalarea echipamentelor de monitorizare și de laborator.

1.2. activităților privind achiziția și/sau instalarea echipamentelor pentru facilitățile de management al deșeurilor municipale periculoase (deșeuri medicale, deșeuri electrice și electronice, alte tipuri de deșeuri municipale periculoase) și al altor tipuri specifice de deșeuri municipale (deșeuri rezultate în urma construcțiilor și demolărilor sau alte deșeuri de aceeași natură), inclusiv unități tehnologice adecvate, cu condiția ca acestea să facă parte din sistemul de management integrat al deșeurilor.

2. Categoriile de cheltuieli eligibile specifice, conform obiectivelor operațiunii și potrivit prevederilor contractului de finanțare, sunt următoarele:

2.1. cheltuieli de asistență tehnică pentru îmbunătățirea capacității instituționale a beneficiarilor;

2.2. cheltuieli cu salariile pentru personalul beneficiarului implicat în managementul operațiunii, în procent de maximum 0,5% din valoarea investiției de bază, pe baza documentelor justificative, pentru operațiunile derulate prin POS "Mediu", în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

ANEXA 5 - . MODEL DECLARAȚIE DE ELIGIBILITATE

Subsemnatul <nume, prenume> în calitate de <funcție / reprezentant legal / împuternicit> al <denumire solicitant>, cunoscând că falsul în declarații este pedepsit de legea penală, cu prilejul depunerii Cererii de Finanțare pentru proiectul <denumire proiect>, în cadrul Programului Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, declar pe propria răspundere că:

1. proiectul pentru care se solicită finanțare nu beneficiază de finanțare din fonduri publice⁷ pentru același tip de activități. În situația în care o astfel de finanțare va fi disponibilă după transmiterea cererii de finanțare sau în timpul implementării proiectului, <denumire solicitant> va informa de urgență Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial de Mediu și Organismul Intermediar din regiunea <denumire regiune>
2. <denumire solicitant> **nu se află** în nici una din situațiile de mai jos:
 - este în stare de insolvență, conform prevederilor legii nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
 - este declarat într-o situație gravă de încălcare a prevederilor legislației privind achizițiile publice și/sau a obligațiilor asumate printr-un contract/acord de finanțare din fonduri publice;
 - nu și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetele componente ale bugetului general consolidat, în conformitate cu prevederile legale în vigoare;
 - nu am suferit condamnări definitive din cauza unei conduite profesionale îndreptate împotriva legii, decizie formulată de o autoritate de judecată ce are forță de res judicata (ex. împotriva căreia nu se poate face recurs);
 - nu am fost subiectul unei judecări de tip res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Comunității Europene;
3. terenurile pe care se face investiția îndeplinesc cumulativ următoarele condiții la data depunerii cererii de finanțare:
 - sunt libere de orice sarcini
 - nu fac obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică
 - nu fac obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun
4. proiectul pentru care se solicită finanțare respectă și va continua să respecte prevederile naționale și comunitare în următoarele domenii: promovarea egalității de șanse și politica nediscriminatorie; dezvoltarea durabilă, tehnologia informației; achizițiile publice; ajutorul de stat precum și orice alte prevederi legale aplicabile instrumentelor structurale;
5. proiectul respectă și va continua să respecte prevederile legislației naționale referitoare la eligibilitatea cheltuielilor.

Declar că sunt pe deplin autorizat să semnez această declarație în numele <denumire solicitant>.

Declar, de asemenea, că afirmațiile din această declarație sunt adevărate și că informațiile incluse în aceasta sunt corecte.

Ștampila:

Semnătura:

Data:

⁷ Pentru proiectele deja implementate/parțial implementate, declarația se va ajusta corespunzător, solicitantul având obligația de a menționa sursa de finanțare precum și actul normativ care au stat la baza finanțării proiectului.

MODEL DECLARAȚIE DE ANGAJAMENT

Subsemnatul *<nume, prenume>* în calitate de *<funcție / reprezentant legal / împuternicit>* al *<denumire solicitant>*, solicitant de finanțare pentru realizarea proiectului *<denumire proiect>*, pentru care am depus prezenta Cerere de Finanțare, cunoscând că falsul în declarații este pedepsit de legea penală, declar următoarele:

1. *<denumire solicitant>* va asigura valoarea aferentă cofinanțării și a costurilor altele decât cele eligibile aferente proiectului, în valoare deRON, reprezentând % din valoarea totală a proiectului;
2. *<denumire solicitant>* va menține proprietatea infrastructurii construite/ modernizate/ reabilitate și natura activității pentru care s-a acordat finanțare, pe o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizare / dare în exploatare și va asigura exploatarea și întreținerea în această perioadă;
3. sunt conștient că *<denumire solicitant>* este singurul responsabil din punct de vedere legal și financiar față de Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial de Mediu pentru implementarea proiectului;

Declar că sunt pe deplin autorizat să semnez această declarație în numele *<denumire solicitant>*.

Declar, de asemenea, că afirmațiile din această declarație sunt adevărate și că informațiile incluse în aceasta sunt corecte.

Ștampila:

Semnătura:

Data:

DATE DE CONTACT ORGANISME INTERMEDIARE

Organism Intermediar/ Regiune	Județe	Date de contact
OI Bacău - Regiunea 1 Nord-Est	Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui	B-dul Ioniță Sandu Sturza, nr. 78, cod 600269; Tel/Fax: 0234-206116 / 0234-515501; e-mail: anca.bostan@posmediu.ro ; laurentia.suru@posmediu.ro
OI Galați – Regiunea 2 Sud-Est	Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Vrancea, Tulcea	Str. Portului nr.23, cod 800025; Tel/Fax: 0236-325325/ 0236-325515; e-mail: silvia.buhlea@posmediu.ro , nicoleta.radu@posmediu.ro website: www.posmediu.ro Str. Craiovei nr. 32; Tel/Fax: 0248-211435 / 0248-211433; e-mail: petruta.baron@posmediu.ro mariana.bica@posmediu.ro mirela.marinescu@posmediu.ro bogdan.badea@posmediu.ro http://www.posmediu.ro/pitesti
OI Pitești – Regiunea 3 Sud-Muntenia	Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova, Teleorman	Str. Amaradiei 93–95, cod 200170 Tel/Fax: 0351 – 43 16 43, 0351 – 44 22 84 e-mail: denisa.buzatu@posmediu.ro cristinel.cioroiianu@posmediu.ro poscraiova@yahoo.com dan.mitrea@posmediu.ro Website: www.posmediu.ro Str. Amurgului nr. 1, cod 300278; Tel: 0758-232663 Fax: 0356-819064; e-mail: anca.colceriu@posmediu.ro anca.colceriu@gmail.com , oiposmtm@yahoo.com , Website: www.posmediu.ro www.posmediutm.ro
OI Craiova – Regiunea 4 Sud-Vest	Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea	Str. Minerilor nr.47, cod 400409; Tel/Fax: 0264-418714 e-mail: codruta.simule@posmediu.ro ; traian.todut@posmediu.ro ; Website: www.posmediu.ro
OI Timișoara – Regiunea 5 Vest	Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Timiș	Str. Cristian Nr. 21, Cod 550073; Tel/Fax: 0269-211512; e-mail: codruta.coricovac@posmediu.ro ; Carmen.Gavrila@posmediu.ro Website: www.posmediu.ro
OI Cluj-Napoca – Regiunea 6 Nord-Vest	Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălaj, Satu-Mare, Maramureș	Calea Șerban Vodă 30-32 Sector 4 , Bucuresti ; Tel/Fax: 021-315 7718, Tel:021-3157717 e-mail: diana.culcer@posmediu.ro ; luminita.neagoie@posmediu.ro ; simona.marin@posmediu.ro ; instrumentestructurale_arpm@yahoo.com
OI Sibiu – Regiunea 7 Centru	Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu	
OI București - Regiunea 8 București-Ilfov	București, Ilfov	

Declarație privind eligibilitatea TVA aferente cheltuielilor ce vor fi efectuate în cadrul proiectului propus spre finanțare din instrumente structurale

A. Datele de identificare a persoanei juridice

Codul de identificare									
Denumirea	_____								
Domiciliul fiscal	_____								
Județul	_____	Localitatea	_____	Strada	_____				
Ap.	_	Codul poștal	_____	Sectorul	_	Telefon	_____		
Fax	_____	E-mail	_____						

B. Datele de identificare a proiectului

Titlul proiectului	_____
Numele programului operațional	_____
Axa prioritară	_____
Domeniul major de intervenție	_____
Data depunerii proiectului	_____

C. _____,
(numele și statutul juridic ale beneficiarului)

solicitant de finanțare pentru proiectul menționat mai sus, la

_____,
(numele autorității de management/organismului intermediar)

în conformitate cu prevederile Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (Codul fiscal), declar că mă încadrez în următoarea categorie de persoane din punctul de vedere al regimului de TVA aplicabil:

- a) persoană neregistrată în scopuri de TVA, conform art. 153 din Codul fiscal;
b) persoană înregistrată în scopuri de TVA, conform art. 153 din Codul fiscal.

D. _____,
(numele și statutul juridic ale beneficiarului)

solicitant de finanțare pentru proiectul menționat mai sus, la

.....,

(numele autorității de management/organismului intermediar)

în conformitate cu prevederile Codului fiscal, declar că pentru achizițiile din cadrul proiectului cuprinse în tabelul de mai jos TVA este nedeductibilă.

Nr. crt.	Achiziția	Scopul achiziției/Activitatea prevăzută în cadrul proiectului*1)

*1) Atenție! Se va completa cu aceleași informații corespunzătoare din cererea de finanțare.

Numele și prenumele*): _____

Funcția: _____ Semnătura și ștampila _____

*) Se va completa de către reprezentantul legal al solicitantului sau o persoană abilitată să reprezinte solicitantul.

	facturii	prestatorului	al furnizorului		TVA

Numele și prenumele*): _____

Semnătura și ștampila _____

Funcția: _____

*) Se va completa de către reprezentantul legal al solicitantului sau o persoană abilitată să reprezinte solicitantul.

II*ii). E. Certificată de organul fiscal, în baza Certificatului nr. din data de

Numele și prenumele**): _____

Semnătura și ștampila _____

Funcția: _____

***) Se va completa de către reprezentantul legal al organului fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

*i) Se va completa de către solicitant.

*ii) Se va completa de către reprezentanții Agenției Naționale de Administrare Fiscală/direcției generale a finanțelor publice.
